

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77
Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 222-22
Tel. nocny 144-44. Nr. konta P.K.O. 66.155 i 647.30

Sądy dorażne w Polsce

Wypadki w Małopolsce i rosnąca fala bandytyzmu zmusiły do wprowadzenia tego radykalnego środka obrony społecznej

RADA MINISTRÓW, NA PODSTAWIE UPOWAŻNIENIA, ZAWARTEGO W DEKRECIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ O POSTĘPOWANIU DORAŻNEM Z 9 MARCA R. 1928, POSTANOWIŁA WPROWADZIĆ NA OB SZARZE CAŁEJ RZECZYPOSPOLITEJ W KARNEM SĄDOWNICTWIE POWSZECHNEM POSTĘPOWANIE DORAŻNE. ODNOŚNE ROZPORZĄDZENIE UKAZAŁO SIĘ WE WCZORAJSZYM „DZIENNIKU USTAW”.

ce bezpieczeństwo publiczne, złośliwego uszkodzenia cudzego mienia (np. podpalenie), jak również sam udział w bandzie, mającej popełnić te przestępstwa, SZPIEGOSTWO, napad na straż bezpieczeństwa, lub jej wartownika, UDZIAŁ W ROZRUCHU oraz używanie

przygotowywanie, przechowywanie, nabywanie i zbyt materiałów wybuchowych, mogących służyć do popełnienia wskazanych przestępstw.

Motywy zarządzenia

Jak się dowiadujemy, nad wprowadzeniem postępowania

dorażnego zastanawiała się rada ministrów już od dłuższego czasu. OSTATNIE WYPADKI W MAŁOPOLSCE przyczyniły się jedynie do powzięcia szybkiej decyzji, ale nie są one jedynym powodem uchwały. Należy zwrócić uwagę na ZASTRASZAJĄCY ROZWÓJ W

OSTATNICH CZASACH BANDYTYZMU, który w poważnym stopniu zagraża bezpieczeństwu publicznemu. Taką falę bandytyzmu zanotowano w Krakowie, na Pomorzu, w województwie poznańskim na kresach wschodnich.

Na tropie morderców posła Hołowki

Wszyscy zamachowcy z pod Peczyniżyna zostali ujęci przez policję

Uproszczona procedura

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ (H.) telefonuje:

Postępowanie dorażne w odróżnieniu od postępowania zwykłego odznacza się przede wszystkim bardzo przyspieszonym tempem i uproszczoną procedurą. Dochodzenie prowadzi prokurator za pośrednictwem sądu względnie policji. Akt oskarżenia musi być wygotowany i doręczony oskarżonemu w ciągu dwóch dni od chwili aresztowania. Wyroki sądu muszą być jednomyślne. W wypadku braku jednomyślności sprawa przechodzi do sądu zwykłego. Za przestępstwa, karane w trybie zwyczajnym ciężkim więzieniem, grozi w trybie dorażnym KARA ŚMIERCI. Jako lżejsze kary sąd dorażny przewiduje 10 do 15 lat ciężkiego więzienia. Poza tem w postępowaniu dorażnym odpowiada BEZPOŚREDNI SPRAWCA NARÓWNI Z POŚREDNIMI, oraz z jednostkami, które w jakikolwiek sposób ułatwiły popełnienie przestępstwa.

Za jakie przestępstwa?

Postępowaniu dorażnemu podlegać będą, ogólnie biorąc, przestępstwa, zagrażające bezpieczeństwu publicznemu, a w szczególności przestępstwa takie, jak ZABÓJSTWO, ZARÓWNO W STOSUNKU DO OSÓB URZĘDOWYCH, JAK I PRYWATNYCH, kradzież, rozbój, wymuszenie, dokonane przy użyciu broni lub przez zorganizowaną bandę, USZKODZENIE WSZELKICH DRÓG KOMUNIKACYJNYCH (kolei, telefonu, telegrafu), naruszają-

Ze Lwowa donoszą: Wszyscy sprawcy napadu na ambulans pocztowy pod Peczyniżynem, podczas którego zginął policjant Nowacki, a pocztyljon Łaszczuk został ciężko ranny — zostali ujęci.

Na dworcu kolejowym w Stanisławowie aresztowano pewnego studenta ukraińca, podejrzanego o udział w napadzie. Został on przewieziony do Kołomyi i tam w szpitalu skonfrontowany z rannym pocztyljonem Łaszczukiem.

Łaszczuk poznał w nim jednego z uczestników napadu. Aresztowany student ma lat 24, nazywa się Matula i jest członkiem U. O. W.

Równocześnie z nim aresztowano na dworcu w Stanisławowie pewną

nauczycielką ukraińską z pod Bohorodczan. Ponadto stwierdzono, że w napadzie brali udział

syn ajaka z Peczyniżyna i uczeń kołomyjskiego gimnazjum

— pod wodzą studenta Matuli.

Tadeusz Hołowko

Służba S. S. Bazyljanek

Znacznie oporniej i trudniej posuwa się śledztwo w sprawie zamordowania posła Hołowki. Aresztowany w Truskawcu

portjer pensjonatu S. S. Bazyljanek, Aleksy Bunji,

jest to 21-letni chłopak, rusin, który stanowisko portjera zajmuje od roku. Przyznał się on, że na kilka dni przed morderstwem opowiadał pewnemu

człowiekowi wszystko co wiedział o trybie życia ś. p. Hołowki.

Podjęcia policji wzbudziła okoliczność, że w chwili wtargnięcia morderców do willi, Bunji zszedł ze swego zwykłego miejsca koło drzwi wejściowych willi i

poszedł do kuchni.

Cieszy się on opinią chłopaka sprytnego, skrytego i pewnego siebie.

Druga aresztowana z pośród służby osoba — 22-letnia pokojówka, Marja Fabjak,

która przynosiła ś. p. Hołowce kolacje, — podczas pierwszego przesłuchania przez policję zeznała, że ś. p. Hołowko, gdy przynosiła mu kompot, kazał sobie przynieść jeszcze herbatę z cytryną i dlatego zeszła do kuchni, wobec czego nie o morderstwie nie wie. Tymczasem policja stwierdziła, że opowiadanie to jest nieprawdziwe, gdyż

Fabjakówny w czasie strzałów w kuchni nie było.

Dalsze aresztowania

Aresztowano nadto jeszcze kilku ukraińców, których alibi przedstawia się wątpliwie. Mia nowicie w wiosce Hajach pod Lwowem podczas przeprowadzenia rewizji u tamtejszych włościan, wykryto mieszkających tam kilku młodych ludzi z inteligencji ukraińskiej, którzy

w zeznaniach zaczęli się płatać i nie umieli podać, co robili w nocy z dnia 28 na 29 sierpnia.

Warunki lokalne

Czy jest to trop właściwy — śledztwo okaże.

Willi, w której dokonano morderstwa stoi przy szosie na krańcach Truskawca. Można stąd przez zalesione pasmo górskie przedostać się w kilka godzin w dolinę Stryja, od której ciągną się

nieprzerwane lasy aż do granicy czesko-słowackiej.

W ciągu dwóch dni lub rychlej jeszcze, można przedostać się pieszo poza granicę.

W bliskim sąsiedztwie willi znajduje się

ukraińska „Proświta“. Skąd można widzieć wszystko,

co się dzieje za oknami pokojów willi, tak że obserwowanie pokoju zamordowanego choćby przez lornetkę, było bardzo łatwą rzeczą.

Za willą wzdłuż drogi stoi tylko jeszcze kilka chałup chłopskich, a o kilkadziesiąt kroków od furty ciągnie się uliczka, giąca w polu, za którym zaczynają się lasy.

Nie było trudno wieczorem w ciemnościach, przy ulewnym deszczu, uciekać i zgubić wszelki ślad za sobą.

Rewizje u ukraińców

BORYSLAW, 4.9. (PAT) W nocy z 3 na 4 b. m. organa policji dokonały w zagłębiu naftowym i miejscowościach pow. drohobyckiego licznych rewizji u działaczy ukraińskich. Kilkadziesiąt osób zatrzymano i osadzono w areszcie. Rewizje wykryły wiele materiału kompromitującego.

Nieszczęsny dom: Nowomiejska 28

Wczoraj wieczorem pękł główny filar, podtrzymujący trzy frontowe piętra

Ruch kołowy i tramwajowy został wstrzymany

W swoim czasie wielką sensację w mieście wywołało obsuniecie się ściany szczytowej w domach przy ul. Nowomiejskiej nr. 28-30. Po wykonaniu rekonstrukcji zagrożonej ściany zdawało się, iż niebezpieczeństwo całkowicie minęło.

Tymczasem wczoraj późnym wieczorem stwierdzono pęknięcie GŁÓWNEGO FILARU, podtrzymującego trzy piętra frontowe domu przy ul. Nowomiejskiej nr. 28.

O wypadku tym natychmiast

zawiadomiono inspekcję budowlaną magistratu, która już o godz. 11-ej wieczorem przybyła na miejsce, gdzie stwierdziła KONIECZNOŚĆ NATYCHMIASTOWEGO PRZEPROWADZENIA ROBÓT ZABEZPIECZAJĄCYCH celem zażegnania grożącej katastrofy.

O północy podjęto w trybie dorażnym roboty. Jednocześnie starosta grodzki zarządził WSTRZYMANIE RUCHU TRAMWAJOWEGO na ulicy Nowomiejskiej na przeciąg dziesięciu godzin. Oczywiście ruch

kołowy zostanie skierowany na boczne ulice.

Roboty zabezpieczające potrwać do rana, poczem ruch zostanie przywrócony.

Dalsze roboty rekonstrukcyjne przeprowadzone będą w ciągu nocy i niedzieli, przy czem najprawdopodobniej również okresowo w ciągu tych dwóch dni TRZEBA BĘDZIE WSTRZYMAĆ CAŁKOWICIE RUCH KOŁOWY I TRAMWAJOWY NA TYM ODCINKU Nowomiejskiej ulicy. (d)

Śmierć przed narodzeniem

Dnia 22 marca b. roku zaszkoczyły Niemcy i Austria świat projektem unji celnej. — Była to niespodzianka prawdziwa, o której nie wiedziały nawet parlamenty obu tych krajów. Przeszło pięć miesięcy upłynęło od tego dnia, a rodzice tego projektu we wielkim są kłopotcie, jaki sprawił mu pogrzeb. Była wprawdzie sposobność, by to dziecko nieudane, które właściwie umarło, zanim się urodziło, pochować cicho i bez rozgłosu, ale Austria z tego nie skorzystała. Teraz napewno dr. Schober, który z dyrektora policji wiedeńskiej stał się ministrem spraw zagranicznych i omal że nie Bismarckiem austriackim, szczerze tego żałuje, gdyż najprawdopodobniej zapłacił tę opieszałość swoją nie tylko teką ministerjalną, ale będzie musiał się pożegnać zarazem ze swą karierą polityczną. Teraz, gdy Schober i dr. Curtius starają się z honorem zlikwidować tę nieprzyjemną awanturę, ogarnia świat zdziwienie, w jaki sposób politycy badzeobadź odpowiedzialni mogli w ogóle wpaść w taką kabałę. Od polityka żądać przede wszystkim należy przewidywania przyszłości t. j. liczenia się z możliwością konkretną urzeczywistnienia swych planów. Tak dr. Schober jak i dr. Curtius mogli z góry wiedzieć, że ich projekt skazany jest na fiasko.

Jeśli się chce zrozumieć motywy, którymi kierował się Curtius, trzeba sobie przypomnieć trudną sytuację parlamentarną gabinetu niemieckiego, który za wszelką cenę chciał mieć jakiś sukces z dziedziny polityki zagranicznej, bo o sukcesach wewnętrznych nawet marzyć nie mógł. Atakowany wciąż przez Hitlera i tow. musiiał zademonstrować, że rozszerzył potęgę Niemiec i jest tak mocny, że może się nie liczyć z całym światem. A biedna Austria, która najgorzej wyszła gdyby projekt ten naprawdę został obecnie zrealizowany, uległa hypnozie frazesów i srodze za to została ukarana. Mogła bowiem, gdy zachwiały się jej podstawy finansowe, pod nader dogodnymi warunkami dostać pożyczkę zagraniczną, wciąż strasząc Francję ideą Anschlussu, teraz zaś musi zebrać o pomoc Francji i zgodzić się na warunki tak upokarzające, iż można mówić o przymusowej kontroli. Okazuje się, że poronione są pomysły podkowane tylko względami taktyki chwilowej. Taktyka zmienna jest, a pomysł niefortunny ma następstwa bardzo nieprzyjemne. Dla pokoju światowego, dla pacyfikacji Europy miał ten projekt unji celnej między Austrią a Niemcami następstwa wprost fatalne. Zachwał staniem Brianda, uniemożliwił jego kandydaturę na prezydenta Rzplitej francuskiej i prawie że pogrzebał ideę Locarna. — Francja uświadomiła sobie swą potęgę finansową i zaczęła swój marsz od jednego sukcesu do drugiego pod znakiem franka. Anglja, która z początku usiłowała przeciwstawić się potędze finansowej Francji, musiała również przejść proces otrzeźwienia i uznania, że bez woli Francji nic w Europie stać się nie może. W Austrii zafamała się potęga Rotschilda, a wiry przesilenia wciągnęły potem w swoje kołisko i Niemcy, zdane właśnie na łaskę Francji, ponieważ żyły tylko kredytami krótkoterminowymi, które Anglja musiała wypowiedzieć, chcąc sama siebie ratować.

Projekt więc unji celnej między Austrią a Niemcami był

Koniec jeszcze jednej dyktatury

Belgrad, 3 września.

Od kilku dni stolica Jugosławii żyła w wielkim napięciu. Oczekiwano doniosłych zdarzeń. Na podstawie wiadomości, które przedostały się z kół rządowych do szerokiego społeczeństwa, prawie cała ludność była przekonana, że nadeszła chwila kiedy skończy się jeden okres jugosłowiańskiego życia państwowego, a rozpocznie się nowy. Wiadomości okazały się prawdziwe.

W środę, w późnych godzinach wieczornych rozniosła się wiadomość, że król Aleksander na nadzwyczajnym posiedzeniu rady ministrów ogłosił nową konstytucję, która oznacza powrót do systemu demokratycznego. Równocześnie na miejsce ustępujących ministrów zamianowani zostali dwaj nowi członkowie gabinetu oraz sześciu ministrów bez teki. Jednym z nowych ministrów resortowych jest dotychczasowy poseł rumuński w Pradze dr. Kramer, a ministrowie bez teki, to przeważnie członkowie dawnych stronnictw politycznych, co wyraźnie stwierdza polityczny charakter przeprowadzonej reformy.

Jeszcze w nocy tego samego dnia na rogach ulic Belgradu, jak w ogóle w całej Jugosławii pojawiły się odezwy króla Aleksandra do narodu.

W odezwie tej podkreśla się konieczność jedności narodowej i spójności państwa. Oba te cele — czytamy w manifestie — stały stale przed oczyma tych, którzy od 6 stycznia 1929 roku z mocy króla rządzą państwem. Naród jugosłowiański zawsze odznaczał się świadomością narodową i zdrowym krytycyzmem. Król jest szczęśliwy i dumny z tego, że cały naród potrafił krocząc jego śladami i potrafił przyczynić się do realizacji jego planów. Za moralną tę pomoc król składa narodowi serdeczne podziękowanie, bowiem tylko dzięki tej pomocy udało się wybudować zdrowe podstawy nowego życia politycznego. Nowy ustrój będzie gwarancją lepszej przyszłości narodu.

Według nowej konstytucji przedstawicielstwo narodowe składa się z dwóch izb: sejm

Król jugosłowiański Aleksander

i senatu. Członkowie senatu w połowie są mianowani przez króla, a w połowie wybierani z powszechnego, równego, bezpośredniego prawa wyborczego na sześć lat; członkowie skupszyny wybierani są wszyscy na cztery lata. Parlament schodzi się regularnie na swą sesję 20 października. Czynne prawo wyborcze posiadają wszyscy 20-letni obywatele; bierne prawo wyborcze mają do sejmku 30-letni, a do senatu 40-letni obywatele. Obie izby uchwalają budżet państwowy, wnoszą interpelacje, urządzają ankiety, mają moc ustawodawczą, a ich członkowie korzystają z prawa nietykalności.

Uwzględniając wprawdzie nie rozdzielność państwa, nowa konstytucja decentralizuje administrację państwową. Kraj podzielony jest na banaty, na czele których staną ludzie wyznaczeni przez króla na wniosek prezydenta ministrów, a nie jak dotychczas na wniosek ministra spraw wewnętrznych. Poszczególne prowincje rządzone są przez rady banatów, które ze swego łona wybierają komitety banatowe, tak, że można będzie odróżnić poszczególne prowincje, czego w dotychczasowej konstytucji nie przewidywano. Języki poszczególnych narodów jugosłowiańskich są równoprawne, tak że językami urzędowymi są: język serbski, chorwacki i słoweński. Przywraca się wolność słowa i prasy, gwarantuje się nietykalność osobistą, nietykalność mie-

szkania i tajemnicę listową.

Dalsze wypadki po ogłoszeniu konstytucji rozwijać się będą normalnym tempem. Lud jugosłowiański znów będzie decydować o dalszych losach swego państwa.

W nowym gabinecie zasiadają serbowie, chorwaci i słoweńcy i z wyjątkiem grupy Koroseca w rządzie widzimy przedstawicieli wszystkich stronnictw politycznych.

Jak widzimy, jest to koniec jeszcze jednej dyktatury w Europie, dyktatury, jednej z najciekawszych, jakie zna historia nowoczesna: dyktatury króla.

Gdy król Aleksander w swoim czasie zawiesił konstytucję, obowiązującą w królestwie S. H. S., zdawało się, że powołany do władzy rząd generała Żywkowicza, adiutanta królewskiego, zdoła opanować na dłuższy czas sytuację w kraju, pełną wybuchowych nastrojów. Był to czas niezwykle ostrych walk między rwącymi się do samodzielności chorwatami, których wódz padł, zamordowany na posiedzeniu skupszyny, a serbami, dążącymi do zupełnej centralizacji i zamienienia chorwatów i słoweńców z współgospodarzy na mniejszość narodową, obdarzoną szerszą lub szerszą autonomią.

Król obwołał się dyktatorem, chcąc w ten sposób poza parlamentem i ponad rządzonemi przez siebie narodami dojść do pełnej centralizacji. Jednym z pierwszych dekretów po ogłoszeniu dyktatury był dekret wprowadzający nową nomenklaturę. W miejsce królestwa Serbji, Chorwacji i Sławonii ustanowiono „Królestwo Jugosławii“.

Rozpoczął się okres represji i procesów politycznych. Europejska opinia publiczna została poruszona wstrząsającymi wiadomościami o cierpieniach, jakie aresztowani przywódcy chorwacy i sławońscy przechodzili w więzieniach belgradzkich. Niejakie sukcesy na terenie zagranicznym pozwoliły rządowi dyktatorskim, opierającym się o wojsko, przetrwać pewien okres.

Dyktatura nie potrafiła jednak — bo żadna dyktatura tego nigdy nie zdoła zrobić — pokonać rosnącego kryzysu ekonomicznego. Szczególnie dotkliwie odbiła się na budżecie Jugosławii pożyczka 18 milionów dolarów za reparacje, która odpadła po przyjęciu planu Hoovera o jednorocznym moratorium dla Niemiec. Jugosławia protestowała przeciw pozbawieniu jej około szóstej części dochodów, ale musiała ustąpić pod naciskiem wielkich mocarstw. Gdy w dodatku Jugosławia nie mogła żadną miarą otrzymać większej pożyczki od finansistów, zastraszonych dalekim hukiem bomb zamachowców, zdecydowano się znowu dopuścić „lud“ do współodpowiedzialności.

Mamy więc likwidację dyktatury. I tu, jak w Hiszpanji, początkowo likwiduje się ją — na raty. Trudno w tej chwili ocenić szybkość poszczególnych faz tej likwidacji. Mają zresztą politycy jugosłowiańscy na czem się wzorować: jest to już czwarta z kolei dyktatura — po greckim Pangalosi hiszpańskim Primo de Riverze, włoskim Waldemarasi, którą do grobu składają.

Została po dyktaturze spuścizna w formie nazwy: Jugosławia. Ale chyba tu nie zechce bankrut — dyktator przebrać swego sztydu, jak to się zbyt często dzieje w innych „branżach“. Z dyktatora czy bez niej — Jugosławia chyba nazwy nie zmieni, a raczej postara się o rehabilitację „firmy“ po eksploracji królewskiej dyktatury.

Nowy okres w Jugosławji rozpoczął się...

Sław.

Gen. Berenguer

jeden z członków dyrektorjatu Primo de Riverzy, został znowu aresztowany i osadzony w więzieniu wojskowym.

Dr. med.
H. Rózaner
Narutowicza (Dzielnia) 9
tel. 128-98
powrócił
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopiętawych
Przyjmuje od 8-10 i 5-8.
Elektroterapia
Oddzielna poczekalnia dla Pań.

SALON MÓD Ala Rubinstein

p. f. „Au Petite Paris“
Piotrkowska 81. Tel. 138-65

Zawiadamiam Szanowną Klijentelę, iż powróciłam z Paryża z najnowszą kolekcją modeli na sezon jesienny i zimowy.

początkiem nowego ukształtowania sił na kontynencie europejskim i na tem polega jego znaczenie. Sam zaś przejdzie tylko do historii, przyczem obojętną jest rzeczą, czy dr. Curtiusowi uda się wynalezienie formuły zastępującej odwrót z

pozycji ostrzeliwanej tak gruntownie pociskami Banku Francji. Dziś Trybunał Międzynarodowy w Hadze wydać ma swe orzeczenie, czy projekt unji celnej między Austrią a Niemcami opiera się na podstawach

prawnych, atoli Austria i Niemcy nie czekały tej decyzji trybunału w Hadze i złożyły deklarację, że narazie uważają ten projekt za nieaktualny. Na obecnej sesji ligi narodów nie będzie się już o tym projekcie więcej dyskutowało

Przesunięcia personalne na naczelnych stanowiskach w stolicy

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

W najbliższym czasie przewidziane są przesunięcia na najważniejszych stanowiskach w stolicy. Komisarz rządu na miasto stołeczne Warszawy, p. Jaroszewicz ma otrzymać nominację na stanowisko wiceministra spraw wewnętrznych na miejsce p. Korsaka. Ustępuje również wojewoda warszawski p. Twardo, a jego miejsce zajmie dotychczasowy wicewojewoda. Wreszcie w kręgach politycznych twierdzą, że stanowisko komisarza rządu na miasto Warszawy po odejściu p. Jaroszewicza powierzone zostanie płk. Kostek - Biernackiemu.

Uruchomienie „Zawiercia”

Z Będzina donosi PAT: Jak się dowiadujemy, zamknięta z początku sierpnia r. b. przedziałnia fabryki „Zawiercie”, ma być w połowie września uruchomiona. Robotnicy mają znaleźć zatrudnienie przez kilka dni w tygodniu.

Bank Depozytowy zawiesił wypłaty

BRISBANE, 4.9. (PAT) — Tutaj rzy Bank Depozytowy zawiesił wypłaty. Pasywa sięgają 870.000 f. szt. Dyrekcja banku ogłasza, że przyczyną zawieszenia wypłat było gwałtowne wycofywanie wkładów w ostatnich dniach.

Rewolucja marynarzy

obalila rząd republiki chilijskiej

NOWY JORK, 3.9. — Sytuacja polityczna w Chile pogarsza się z godziny na godzinę. Oczekuje się w najbliższych godzinach ogłoszenia w całym kraju stanu oblężenia. Tymczasowy prezydent Manuel Freuco wraz z całym rządem podał się do dymisji.

Marynarze przeszli obecnie do otwartego buntu. Większa część floty, wraz z największym południowo - amerykańskim okrętem wojennym „Almirante Latorre” znajduje się w ich rękach.

Zbuntowani marynarze wystawili szereg żądań, domagając się w pierwszym rzędzie nieobniżania żołdu, dalej ukarania b. prezydenta Ibaneza i jego przyjaciół, nałożenia specjalnych podatków na bogatych obywateli, wywłaszczenia wielkich majątków ziemskich. Ponieważ z żadaniami temi solidaryzują się również związki robotnicze, oczekiwane jest ogłoszenie w Chile strejku powszechnego.

Nigdy już Waldemar

nie wejdzie do rządu

KOWNO, 4.9. — Były premier prof. Waldemar wyjechał do Jezioras (małe miasteczko w pobliżu granicy polskiej i lotewskiej, o 20 km. od Dyneburga), gdzie zamieszkał u swego stryja, dyrektora oddziału banku litewskiego w Jezio-

WASZYNGTON, 4.9. — Według obliczeń biura spisu ludności, w St. Zjednoczonych jest 4,288,753 analfabetów, liczących ponad 10 lat życia, co stanowi 4,3 proc. ludności oraz spadek liczby analfabetów o 649,152 osoby w porównaniu z ubiegłym rokiem.

Anglja nie chce Mezopotamji a Francja wolalaby jeszcze zairzymać Syrię

Liga narodów przyjęła wniosek w sprawie kredytów dla Austrii

GENEWA, 4.9. (Tel. własny „Głosu Porannego”) — Dziś o godzinie 6 po poł. rozpoczęło się posiedzenie ligi narodów. Jako pierwszy punkt porządku dziennego rozpatrywana była sprawa udzielenia Austrii kredytów. Referował delegat norweski. Jako gość obecny był dr. Schober, gdyż istnieje prawo, pozwalające na uczestniczenie delegatów państw, nienależących do rady ligi, w jej obradach wówczas, gdy rozpatrywane są sprawy, ich dotyczące.

Dr. Schober złożył swe wyjaśnienia w języku angielskim, przyczem zobowiązał się do przedstawienia radzie materiałów, obrazujących położenie finansowe Austrii.

Po przemówieniu dr. Schobera zabrał głos włoski minister Grandi, który projekt udzielenia Austrii kredytów poparł.

Następnie odbyło się głosowanie, w wyniku którego

sprawę kredytów przyjęto i odesłano natychmiast do komisji finansowej.

Następnie przedstawiono radzie sprawozdanie komisji mandatowej. Sprawozdanie to dotyczyło kolonii, położonych na terenie dawnego państwa otomańskiego, a więc Mezopotamji, Palestyny i Syrii. W czerwcu r. b. komisja wypracowała 24 warunki dla państwa, zwracającego liście swój mandat. Wiadomo bowiem było, że Anglja chce zrzec się mandatu nad Mezopotamją, a Francja nad Syrią.

Delegat francuski Flandin w przemówieniu swoim wspominał o tym projekcie bardzo mgliście i ogólnikowo,

nie wspominając nazwy mandatu, natomiast delegat angielski lord Cecil oficjalnie podał do wiadomości projekt rządu angielskiego.

W dalszym ciągu obrad przemawiał Grandi oraz Curtius, przyczem ten ostatni

domagał się gospodarczego równoprawienia dla wszystkich w państwie,

które po złożeniu mandatu będzie się rządziło samo.

Po przemówieniu delegata dominium Południowej Afryki, który żądał, aby wspomniane warunki przyjąć jedynie dla mandatów azjatyckich, odbyło się głosowanie, w którym 24 warunki dla państw zrzekających się mandatu zostały przyjęte.

Znajdujące się na porządku dziennym sprawy mniejszości narodowych zostały odłożone do następnego posiedzenia

które odbędzie się w poniedziałek o godzinie 6 po poł. Na posiedzeniu tem rozpatrywana będzie również sprawa austro-niemieckiej unji celnej.

Jutro odbędzie się jedynie posiedzenie komisji dla studjów nad unją europejską. Delegaci studjo-

Niefortunny pomysł

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W dniu wczorajszym w teatrze Polskim rozpoczęły się występy ludowego teatru regionalnego, który wystawia „Wesele łowickie”.

Poza dyrektorem Szyfmanem, kilku krytykami i zaproszonymi gośćmi na sali było zaledwie kilkadziesiąt osób, które bez większego zainteresowania przyglądały się temu oryginalnemu, jak na Teatr Polski w Warszawie, widowisku.

Przewaga konserwatystów

w rządzie Mac Donalda

LONDYN, 4.9. — Wobec dokonania w dniu wczorajszym szeregu nominacji, obecnie rząd został już całkowicie skompletowany.

Na 50 nominacji, zapowiedzianych w chwili formowania się nowego gabinetu, 8 z pośród nich dostało się labourzystom, 11 — liberałom i 31 — konserwatystom.

Robotnicy austrjaccy pojechali do Rosji

Wczoraj przejeżdżała przez Warszawę pociągiem wiedeńskim grupa robotników austrjackich, zaangażowanych do Rosji sowieckiej.

Robotnicy jadą przeważnie w towarzystwie żon. Koszta podróży do granicy sowieckiej pokryją austrjackie związki zawodowe. Wśród robotników, udających się do Rosji przeważa element młody.

Rewolucja w Ekwadorze

NOWY JORK, 4.9. (Tel. własny „Głosu Porannego”) — Donoszą z południowo-amerykańskiego państwa Ekwadoru, że w całym państwie wybuchły zamieszki komunistyczne. W głównym porcie Ekwadoru odbyła się dziś wielka manifestacja komunistyczna. Aby jej przeszkodzić władze wysłały oddział wojska. Przy spotkaniu nastąpiła gwałtowna wymiana strzałów, w wyniku której 2 żołnierze zostali zabici.

Zamieszki wybuchły na tle próby wprowadzenia przez rząd monopolu zapalczanego. W dniu wczorajszym przy podobnej demonstracji zostało zabitych 5 ludzi.

wać będą wyrok trybunału haskiego w sprawie „Anschlussu”.

W niedzielę o godz. 6 po poł. przybędzie do Genewy Briand.

Nad grobem „Anschlussu” Nacjonaliści żądają dymisji rządu

WIEN, 4.9. (PAT) Austrjackie koła rządowe zaznaczają, że zamiechanie planu unji celnej niemiecko-austrjackiej było już od dawna postanowione, a to ze względu na pogorszenie się sytuacji finansowej i gospodarczej w obydwu państwach. W Genewie chodziło już tylko o formalne zlikwidowanie całej sprawy.

BERLIN, 4.9. — Prasa nacjonalistyczna w dalszym ciągu atakuje politykę zagraniczną gabinetu Rzeszy.

Po oświadczeniu Schobera wśród delegacji niemieckiej miało zapanować wielkie przygnębienie.

Według nacjonalistycznego dziennika „Der Tag”, pełną odpowiedzialność za odwrót w sprawie Anschlussu za „niepowodzenia i za klęskę” jak też i za wszelkie konsekwencje, jakie mogą powstać z tego powodu, ponosi rząd Rzeszy.

Na zakończenie dziennik zapytuje, czy wogóle wobec takiej sytuacji wizyta Lavala w Berlinie nie jest „niebezpiecznym eskperymentem”.

„Deutsche Allgemeine Ztg.” bierze w obronę kanclerza Brüninga, utrzymując, że to urząd spraw zagranicznych i dr. Curtius, chcąc pozyskać opinie niemiecką dla planu unji celnej z Austrią, nadużywali imienia kanclerza. Dziennik domaga się ustąpienia dr. Curtiusa.

Nie wszyscy wiedzą, że...

...pogotowie alpejskie otrzymało zezwolenie rządu szwajcarskiego na eksploatację radjostacji na najwyższym szczyście Europy, Mont-Blanc. Radjostacja ta rozpocznie swoją działalność przy pomyslniej pogodzie w przyszłą sobotę.

...wyspa Porto-Rico nawiedzona została straszną powodzią. Ponad 200 osób utonęło. Przyczyną powodzi było katastrofalne oberwanie się chmury, które spowodowało wystąpienie z brzegów największej rzeki na wyspie.

...w dniu wczorajszym przybyła do Moskwy w drodze powrotnej z Tokio angielska lotniczka Amy Johnson.

PANI STRACI SWÓJ

WDZIĘK

o ile nie usunie puszkę, szpecącego ciała. Aby być wytworną i elegancką należy używać TAKY. Krem ten posiada przyjemny zapach, usuwa w ciągu kilku minut zbyteczne włosy i puszek i czyni jednocześnie skórę białą i gładką.

Załadajcie jeszcze dziś kremu TAKY.

Do nabycia we wszystkich lepszych perfumeryjach i składach aptecznych. Cena za tubę zł. 5.

TAKY

Do nabycia wszędzie

Bank Polski i P.K.O. wygrywają dolarówki

WARSZAWA, 4.9. (Tel. wł. „Głosu Porannego”) — Główna wygrana przy wtorkowym ciągnięciu dolarówki w kwocie 4.000 dolarów — przypadła Bankowi Polskiemu, w którego posiadaniu jest wygrana numer dolarówki. Druga wygrana w kwocie dolarów 8.000 przypadnie PKO, w której posiadaniu znalazła się druga wygrana dolarówka

CASINO

Dziś i dni następnych!

„JAKI PAPA--TAKI SYN”

Obraz wytwórni Pathe Natan. W roli głównej Mistrz ekranu i żywego słowa, dystyngowany

ADOLF MENJOU

przy świetnym zespole Alleja Cocca, Rogera Trevile Reggie, Marnaya i Savoye

ARCYDZIEŁO FILMOWE PARYŻA

Nad program: Dźwiękowa groteska rysunkowa p. t. „Micky w szponach Goryla” oraz aktualności krajowe.

Początek o godz. 12 w poł.

Ceny miejsc od godz. 12—3 75 gr. i 1 zł.

Kącik radiowy

Prawidłowe żarzenie

Wszyscy słuchacze, posiadający lampowe odbiorniki radio we, wiedzą o tem dobrze, że żarzenie lamp odbiorczych wyższym napięciem niż napięcie dla tych lamp przepisane, jest bardzo szkodliwe i powoduje zwykle przepalenie lamp.

Nowością natomiast dla wielu z nich będzie uzasadnienie, że zmniejszenie napięcia żarzenia jest również dla lamp szkodliwe i niejednokrotnie jest powodem przepalenia lamp.

Włókno żarzenia lampy katodowej jest rozpięte wewnątrz lampy na dwóch równoległych do siebie, a sprężynujących w strony zewnętrzne, drucikach. Druciki te są wtopione w szkła na obsadę balonika lampy i wychodzą nazewnątrz do dwóch kontaktów w postaci nóżek, umieszczonych na cokole lampy. Prąd więc, płynąc z jednego bieguna akumulatora ma połączenie przez włókno lampy z drugim biegunem.

Dołączmy jakąkolwiek lampę, dla której przeznaczone jest napięcie 4-woltowe do 4-woltowego akumulatora: wskutek przepływu prądu, cienkie włókno tej lampy rozgrzeje się. Temperatura jednak nie będzie wzdłuż całej długości włókna jednakowa, lecz przy jego końcach znacznie mniejsza, gdyż część ciepłoty zabiorą podtrzymujące włókno druciki.

W lampach starego typu, o łasnym żarzeniu, czyli o widocznym dla oka żarzącym się włóknie, zjawisko to można zaobserwować. Włókno tych żarówek jest w kilku punktach podtrzymywane przez druciane podpory i w czasie świecenia lampy, punkty te są ciemniejsze.

Na tej podstawie można więc z całą pewnością twierdzić, że środkowy punkt włókna lampy odbiorczej posiada podczas żarzenia największą temperaturę, ponieważ jest najbardziej oddalony od podtrzymujących je drucików i dlatego to zwykle, przy przeżarzeniu lampy, włókno przepala się w środku.

Włókno lampy katodowej pokryte jest na całej powierzchni pewnego rodzaju masą, koloru matowo-szarego. Masa ta ma za zadanie wydzielać z siebie, podczas żarzenia włókna, elektrony.

Jeżeli temperatura włókna jest zbyt wysoka, to wydzielenie elektronów przez powyższą masę zostanie po pewnym czasie sfumione. Mówimy wtedy, że lampa, aczkolwiek żarzy się, jest jednak głucha, czyli, że straciła emisję, i nie nadaje się do dalszego użytku.

Przy normalnym żarzeniu lampa katodowa jest zdolna pracować około 2.000 godzin, a emisja elektronów w ciągu całego czasu pracy odbywa się na całej powierzchni włókna.

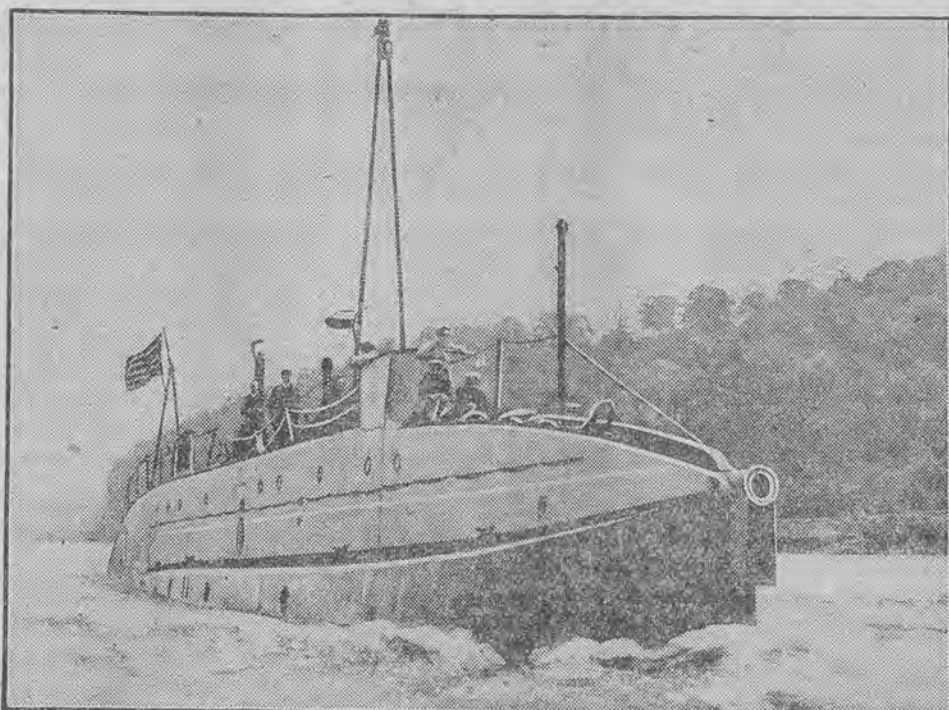
Gdy teraz włókno żarzyśmy mniejszym napięciem jak przepisane, wówczas wydzielenie elektronów odbywa się ze środkowej części masy włókna. Część ta pozatem będzie o wiele silniej zaangażowana przez płynące natężenie prądu anodowego, co pociągnie za sobą, że na środku powierzchni włókna powstanie po pewnym czasie małe wyżłobienie w formie krateru, a tem samem włókno osłabi się i trwałość lampy będzie zmniejszona. Zdarza się więc, że włókno z powodu zwiększającego się stale wyżłobienia, przepali się przy zmniejszonym napięciu żarzenia.

Twierdzenie więc, jakoby przez niedożarzenie lamp trwałość ich była dłuższa, jest zupełnie niesłuszne.

Jeżeli więc chcemy, by lampa wytrzymała jak najdłużej i

Gdzie jest „Nautilus”?

Od 5 dni brak wiadomości z łodzi podwodnej kpt. Wilkinsa

Na lewo: Wyjazd „Nautilusa” z Trömsö. Na Prawo: Sir Hubert Wilkins w kabine radjotelegraficznej „Nautilusa”, skąd czynione są zapewne obecnie rozpaczliwe wysiłki, aby odzyskać kontakt ze światem.

LONDYN, 4,9. — Brak od 5 dni wiadomości o losach wyprawy kapitana Wilkinsa na łodzi podwodnej „Nautilus” wzbudza wielki niepokój. Rozpoczęto już akcję ratunkową.

Premjer norweski oświadczył, iż rząd prawdopodobnie jutro rozpocznie przygotowania do ekspedycji ratunkowej. Według planów rządowych na wody podbiegunowe wysłane zostaną dwa okręty poławia-

czy fok. Norwescy podróżnicy podbiegunowi lotnicy, którzy brali udział w wyprawach polarnych, obradowali również nad zorganizowaniem ekspedycji ratunkowej.

Rząd norweski zwrócił się także do wszystkich radioamatorów z prośbą, aby szukali łączności radiowej z „Nautilusem”. Zwrócono się również do wszystkich okrętów, które znajdują się na wodach północnego oceanu Lodowatego, aby radjostacje okrętowe próbowały nawiązać kontakt z „Nautilusem”.

Na Szpicbergu zatrzymano tele-

graficznie jeden z okrętów, na który udać się ma ekspedycja ratunkowa na poszukiwanie „Nautilusa”

OSŁO, 4,9. (Tel. wł. „Głosu Porannego”) — Kapitan statku „Ingertraede” donosi, że wczoraj o godz. 9 min. 50 wieczorem przechwycił radiowe sygnały z „Nautilusa”. Kapitan oświadcza jednak, że sygnały były całkiem słabe i dlatego zupełnie niezrozumiałe. Dotychczas nie udało się żadnej radjostacji okrętowej otrzymać potwierdzenia tych informacji.

Gigantyczne sprzeniewierzenie

W „Continental Illinois Bank” w Chicago pewien współpracownik nazwiskiem Walter Wolf, który już od 20 lat pracował w banku i pozyskał zupełne zaufanie dyrekcji tak że powierzono mu odpowiedzialne stanowisko kierownika wydziału kuponów, popełnił olbrzymie sprzeniewierzenie, kradnąc w ciągu kilku ostatnich lat papiery wartościowe, klientów na miliony sumy. Z ksiąg jego nie można było wykryć tych machinacji, bowiem Wolf nie sprzedawał tych papierów, a używał ich jedynie do

pokrycia własnych spekulacji w jednym z domów maklerskich. Gdy klienci dysponowali swymi papierami, Wolf zastępował sprzeniewierzone akcje innymi.

Bank był zaasekurowany na wypadek sprzeniewierzenia, dokonane go przez własnych urzędników, w towarzystwie „Lloyd” w Londynie. Przedstawicielstwo nowojorskie tego towarzystwa natychmiast przystąpiło do szczegółowego zbadania sprawy. Stwierdzono, że sprzeniewierzona suma sięga 3 milionów dolarów.

Dźwiękowy
Kino-teatr

Dziś i dni następnych!

Rewelacyjne areydzioło dźwiękowe wytwórni Metro-Goldwyn-Mayer, entuzjastycznie przyjęte przez cały kulturalny świat! Reżyserja Kinga Vidora.

DUSZE CZARNYCH

(HALLELUJAH).

Oryginalny, miłosny dramat murzyński, dokumentalny poemat filmowy, odtwarzający tajniki duszy czarnych ludzi, ich wierzenia, legendy, miłość i cierpienia. — Wszyscy bez wyjątku aktorzy są murzynami. — Czarny zespół stanowią:

Daniela Haynes, Nina Mae Mc Kinney, i Hary Gray.

Piękna i bogata ilustracja muzyczna jest zaczerpnięta wyłącznie z oryginalnych motywów murzyńskich. Nad progr.: Dodatek dźwięk, oraz aktualności krajowe. Początek o godz. 4-ej po poł., w sobotę i niedzielę o godz. 12 w poł. Ceny miejsc po zł. 1, 2 i 3, na porankach 1 zł. i 50gr. Karty premjowe ważne bez ograniczeń.

pracowała jak najwydatniej, to trzeba jej dać przepisane i stałe pełne napięcie żarzenia.

Regulowane oporniki żarzenia są w ożornikach o normalnych układach zupeł. zbędne i najlepiej jest czerpać żarzenie bezpośrednio z akumulatora, stosując tylko ogólny, a dobrze kontaktujący, wyłącznik żarzenia.

Przy odbiornikach sieciowych napięcie żarzenia jest odpowiednio obliczone i dobrane

bezpośrednio w transformatorze sieciowym. Jeżeli więc mamy taki odbiornik, to trzeba w nim zastosować tyle lamp na ile obliczony jest transformator. Stosowanie większej ilości lamp spowoduje spadek napięcia żarzenia, a tem samem skutki wyżej wspomniane.

Pozatem mniejsze napięcie żarzenia włókna, niż przepisane, powoduje zniekształcenie odbioru.

R.

Wzrastająca bezdzietność Coraz mniej małżeństw bez potomstwa

Przeprowadzone ostatnio badania na temat bezdzietności rodzin niemieckich przyniosły rewelacyjne wyniki. Badania te objęły stosunkowo znaczne odłamy ludności. Statystykę odnośną sporządził dr. Eryk Limon z Pruskiego urzędu statystycznego. Drugą statystykę przeprowadził dwa wielkie związki pracowników umysłowych (handlowcy i urzędnicy biurowi) wśród 120.000 członków, posiadających rodziny. Trzecią — Kasa urzędników bankowych wśród 43.000 członków; ostatnie wreszcie badania przeprowadził publicysta z „Frankfurter Zeitung”, dr. Kahn, autor poważnego dzieła z dziedziny demografii współczesnych Niemiec.

Na podstawie tych prac okazuje się, że na terenie całych Prus 35 do 40 proc. rodzin trwa w stanie bezdzietności, w Berlinie wzrasta bezdzietność do 60 proc., wśród pracowników umysłowych wynosiła ona 33 proc., wśród naukowców do chodziła bezdzietność do 42 proc., wśród 14.000 rodzin we Frankfurcie wynosiła 46 proc. w Berlinie np. w r. 1927 wynosiła 62 proc.

Przyjmując dla ostrożności najniższy odsetek 33 proc. stwierdzić możemy, iż przeciętnie jedna trzecia rodzin niemieckich przeszła już z systemu jednego dziecka, do niedawna jeszcze panującego wśród ludności miejskiej, do bezdzietności.

Dziś i dni następnych!

Szlagierowy program

I. Najsobtelniejsza tragiezka ekranu

Olga CZECHOWA

w wzruszającym dramacie erotycznym z życia kobiety prześladowanej miłością dwóch braci w filmie p. t.

Miłość Teresy Rott

II. Najgenjalniejszy komik

Harold Lloyd

w szampańskiej komedji, obfitującej w kapitalne tricki w filmie pt. HAROLDEK PREZYDENTEM.

Początek o 12 w poł. Muzyka L. KANTORA.

Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Wiadomości bieżące

Magistrat wydzierżawił plac pod szpital Czerwonego Krzyża

W czasie wojny na placach miejskich przy ul. Żeromskiego 113 wybudowano z funduszy społecznych szpital Czerwonego Krzyża.

Po wojnie wszystko to objął Polski Czerwony Krzyż, którego magistrat wezwał do opuszczenia placu. Czerwony Krzyż zwrócił się wobec tego do magistratu z prośbą o wydzierżawienie mu tego placu do czasu wybudowania własnych gmachów szpitalnych. Na ostatnim posiedzeniu magistrat przychylił się do tej prośby z tym zastrzeżeniem, że dzierżawa może być udzielona tylko na 5 lat. (b)

Rejestracja bezrobotnych na zapomogi doraźne wrześniowe

Przyjmowanie zgłoszeń odbywać się będzie w lokalu Urzędu zasiłkowego przy ul. 28 p. Strz. Kan. 32 w godzinach od 8 min. 15 do 14 według następującego porządku:

Sobota, 5 września 1931 roku, litery: P, R, S.
Poniedziałek, 7 września 1931 r. litery: T, U, W, Z.

Rejestracja mężczyzn rocznika 1913

Dziś, w sobotę, dnia 5 września rb. do rejestracji w lokalu biura wojskowo-policyjnego (Zawadzka 11) w godzinach od 8 rano do 15 (3 po poł.) winni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1913 roku, zamieszkałi na terenie II komisariatu których nazwiska rozpoczynają się od liter: od A do Ch. i zamieszkałi na terenie VII komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter: W, Z, Ż.

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sz. Jankielewicz (Stary Rynek 9), J. Steckla (Limanowskiego 37), B. Głuchowski (Narutowicza 6), St. Hamburga i S-ki (Główna 50), L. Pawłowski (Piotrkowska 307), A. Piotrowski (Pomorska 91).

Pół miliona dolarów

Spadek amerykański dla biednej pary staruszków

Zamieszkała w Łodzi para staruszków, 70-letni Ber Wajnsztok wraz z żoną Chaną, ludzie zupełnie biedni, będący na utrzymaniu syna, otrzymali w ostatnich dniach zawiadomienie od adwokata ze Stanów Zjednoczonych o śmierci brata Wajnsztokowej, Sama Rozenzona, który zostawił duży majątek, zapisując żeni w spadku dla swej siostry w Łodzi 500 tysięcy dolarów. Z olbrzymiej

Okrojony budżet Łodzi

Magistrat nie wykonał niektórych zaleceń oszczędnościowych rządu

Czynsz na Polesiu Konstantynowskim, stawki sezonowców i subsydia pozostały bez zmian

Przed niespełna dwoma miesiącami magistrat łódzki otrzymał od ministerstwa spraw wewnętrznych reskrypt oszczędnościowy, zalecający władzom miejskim zredukowanie uchwalonego przez radę miejską budżetu Łodzi na rok 1931-32 o przeszło 5 milionów złotych.

Restrykcje te miały, w myśl reskryptu, być zastosowane w terminie dwumiesięcznym i miały objąć zarówno stronę wpływów, jak i wydatków budżetowych.

Władze nadzorcze zaleciły podwyższyć wpływy z komornego na Polesiu, co oznaczałoby przekreślenie idei społecznej, jaka przywlecała socjalistycznym władzom przy prowadzeniu akcji budowlanej, zmierzającej do załagodzenia skutków głodu mieszkaniowego.

W sprawie obniżenia stawek dla robotników sezonowych do 5 zł. dziennie, pogląd magistratu również nie pokrywał się z zaleceniem rządu.

Władze komunalne musiały więc przeprowadzić studia i narady.

Opinię swoją magistrat w formie memoriału przesłał ministerstwu spraw wewnętrznych, zabierając się jednocześnie do trudnego zadania okrojenia wszystkich wydatków i wpływów w poszczególnych resortach. Praca ta została wreszcie zakończona w bieżącym tygodniu, a rezultaty jej zostały w formie ostatecznej przedstawione plenum magistratu na wczorajszym posiedzeniu przez prez. Ziemięckiego.

Wywołały one obszerną dyskusję, w trakcie której członkowie magistratu podkreślali, iż przy opracowaniu budżetu Łodzi w nowej formie, magistrat nie odstąpi od programu, jaki sobie nakreślił, obejmu-

jąc władzę w samorządzie łódzkim.

Budżet naszego miasta musi być opracowany pod kątem widzenia interesów ludności robotniczej i potrzeb miasta w obecnym kryzysie. I dlatego magistrat pod żadnym pozorem nie może się zgodzić na poczynienie oszczędności przez podwyższenie komornego na Polesiu, zredukowanie plac sezonowców i okrojenie subwencji.

Jeśli chodzi o komorne na Polesiu, to magistrat nie może go podwyższyć dlatego, ponieważ nie chce odstąpić od zasady budownictwa społecznego, a powtórę z uwagi na obowiązujące kontrakty z lokatorami kolonji.

Magistrat uważa, że w momencie, kiedy sam rząd rozumie, że opanować głód mieszkaniowy da się jedynie w razie uzyskania takich kredytów, podwyższenie komornego jest niemożliwe.

Zresztą, gdyby czynsz podniesiono, lokatorzy uciekliby z domów magistrackich, gdyż komorne byłoby niedostępne dla szerszych rzesz ludności. Ze jest w tym wiele racji, świadczą najdosadniej domy, wzniesione przez ZUPU., które do dziś pozostają niezamieszkałe.

Co się tyczy stawek dla robotników, to magistrat ich nie zmniejszył, uważając, że nie należy krzywdzić sezonowców, zarabkujących w roku przez 20 tygodni i pracujących po 4 dni w tygodniu.

Sytuacja robotników sezonowych jest i tak tragiczna. Nie otrzymują oni zasiłków, a zarobki ich ledwo starczą na życie. Gdyby im jeszcze okrojono stawki, zarabialiby w ciągu całego roku paradoksalnie małą sumę 400 zł.

W dziale subsydjów magistrat również nie poczynił żadnych skreśleń.

uważając, że miałyby one minimalny wpływ na kształtowanie się budżetu. Oszczędności dałyby przy zredukowaniu subwencji o 10 proc. sumę 20 tys. złotych. Pozostawiono je przeto bez zmiany. Władze miejskie są zdania, że subwencje były już dwukrotnie zmniejszane, w roku 1929 i 1930, gdyby je po raz trzeci okrojono, ucierpiałby na tem przedewszystkiem zasłużone instytucje, dla których pomoc miasta jest konieczną. Poza tem istnieją cały szereg instytucji, otrzymujących subwencje na podstawie umowy, jak wolna scena, teatr miejski, straż ogniowa i t. p., którym subwencje nie mogą być zmniejszone.

Reszta pozycji budżetowych

została zredukowana

W dochodach obniżone zostały m. in. następujące preliminowane pozycje: podatki samoisne z 7.570.002 do 4.490.002 zł., a więc o 3.080.000 zł.

Udział w podatkach państwowych zmniejszono o pół miliona na zł., dodatki komunalne do podatków państwowych ze zł. 13.400.000 do zł. 10.550.000.

Podwyższono natomiast dochody w dziale „różne”, w których zawarte są wpływy z zaległości podatkowych do 2.250 tys. zł. ze względu na znaczną przewagę zaległości czynnych miasta, sięgających 12 milionów zł. nad zaległościami biernymi, które wynoszą około 4 mil. zł.

Ogółem budżet zwyczajny zamyka się po stronie dochodów i wydatków sumą zł. 272.763.89. (Poprzednio w dochodach budżet wynosił zł. 32.065.333, zaś w wydatkach zł. 30.923.263).

Oszczędności w wydatkach dotyczą w pierwszym rzędzie wydatków administracyjnych. W dziale administracji ogólnej zmniejszenia wynoszą 979.276 złotych, w dziale zdrowotności publicznej zł. 650.843.

W dziale opieki społecznej zmniejszenia wynoszą złotych 250.668. Skreślono przeważnie w obu wspomnianych działach jedynie

wydatki personalne (15 proc. redukcji poborów).

W dziale bezpieczeństwa publicznego zmniejszenia wynoszą 102.038 zł.

Co się tyczy budżetu nadwyżkowego zamyka się on po stronie wpływów i wydatków sumą 13.578.701 zł., podczas, gdy poprzednio po stronie wpływów wynosił on 12.436.631 zł., bowiem nadwyżka dochodów nad wydatkami wynosiła zł. 1.142.070.

Zaznaczyć należy, że nie zmniejszono pozycji na zasiłki i akcje pomocy bezrobotnym, zaś w wydziale oświaty podwyższono wydatki o 175.000 złotych.

Jest to jednakże faktycznie zmniejszenie, gdyż magistrat wypłacił nauczycielstwu szkół powszechnych dodatek mieszkaniowy w wysokości 460.000 złotych.

Budżet, zatwierdzony przez magistrat w nowej formie, przesłany zostanie radzie miejskiej do zatwierdzenia.

G.

OD ZARAZ

2-3 pokoje świetnie utrzymane, nadające się pierwszorzędne biuro, lub skład, ew. bank, w samem centrum, 1 p. front, do wynajęcia. — Inform. udziela firma I. Treszczański i S-ka, Piotrkowska 63, tel. 106-97.

Serce po prawej stronie

W Camberwell (Anglja) podczas sekcji zwłok pewnego mleczarza, który się otrut gazem świetlnym, skonstatowano, że posiadał on serce po prawej stronie, a pozatem niemal żaden z organów wewnętrznych nie znajdował się na zwykłym miejscu.

Pomimo tych nienormalności w ustroju ciała samobójca, który dożył 59 roku życia, cieszył się zawsze zupełnym zdrowiem.

Dzięki „Głosowi Porannemu”

wyeksmiowana Sciborowa uzyskała od magistratu dach nad głową

Jak już donosiliśmy, przed kilku dniami przy ulicy Piotrkowskiej 249 została wyeksmiowana rodzina Sciborów, która wraz z drugą rodziną pozostała bez dachu nad głową.

Apel „Głosu Porannego” skierowany pod adresem wydziału opieki społecznej magistratu odniósł pożądany skutek.

Otóż jeszcze w dniu onegdaj

szym wydział opieki społecznej, po ukazaniu się artykułu naszego, wydelegował na miejsce kontrolera, celem sprawdzenia, czy stan rzeczy faktycznie przedstawia się tak groźnie. W wyniku kontroli tej, magistrat w dniu wczorajszym wydał decyzję umieszczenia rodziny Sciborów i jej sublokatorów w schronisku przy ul. Żeromskiego 44. (m)

Wczorajsze obchody szkolne

ku czci zmarłego min. Czerwińskiego

Zgodnie z ustalonym programem w dniu wczorajszym w szkołach powszechnych i średnich odbyły się uroczystości żałobne ku uczczeniu pamięci Sławomira Czerwińskiego, zmarłego ministra oświaty.

Działwa szkół powszechnych oraz młodzież gimnazjów, seminarjów, tudzież hufce szkolne P. W

z orkiestrami i sztafardami szkolnymi, obciążonymi czarną krepią na znak żałoby, o godzinie 9.30 przeciągnęły ulicami miasta w kierunku katedry św. Stanisława Kostki, gdzie o godzinie 10 odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne.

Na nabożeństwie, prócz młodzieży i nauczycieli, byli obecni przedstawiciele władz szkolnych i administracyjnych oraz wojska

„Mazowie” Al. Kościuszki 21. w Rosz-Haszone i Jom-Kipur odprawione będą nabożeństwa świąteczne

Karty wstępu otrzymać można w lokalu Tow. codziennie od 10-ej rano do 8-sj wiecz.

W innych świątyniach odbywały się w tym czasie nabożeństwa żałobne dla dzieci innych wyznań.

Po nabożeństwach uczniowie przeprowadzeni zostali w szeregiach do klas, gdzie wygłoszono o-kolicznościowe pogadanki, określające życiorys i działalność zmarłego ministra.

Dziś o godz. 5 p. p. **KONCERT popularny** JUTRO, o godz. 11 przed poł. poranek muzyczny

HELENÓW

Krół sensacji **Carlo Aldini**, Król humoru **Zyglryd Arno** w wielkim 12-aktowym supersensacyjnym dramacie pt. **Walka w Podziemiach**. Nad program: „Śląsk—żrenica Polski”. Początek o g. 12-ej w poł. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Dziś i dni następnych szlagierowy program!

Jutro, w niedzielę, dnia 6 września r. b. w pierwszą bolesną rocznicę zgonu naszego drogiego nieodżałowanego Prezesa

b. p. SAMUELA HERSZBERGA

odbędzie się punktualnie o godz. 11.30 przed poł. na cmentarzu izraelickim odsłonięcie pomnika i nabożeństwo żałobne, na które uprzejmie zaprasza krewnych, przyjaciół i członków Towarzystwa

Zarząd

Łódzk. Żyd. T-wa Nies. Pom. Biedn. Chorym „LINAS KACHOLIM”

W niedzielę, dn. 6 września r. b. o godz. 12 w poł. jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci nieodżałowanego męża i ojca

b. p. Eljasza Margolina

(Wólczańska 103)

odbędzie się na cmentarzu odsłonięcie pomnika oraz nabożeństwo żałobne, na które krewnych, przyjaciół i znajomych zapraszają

Żona i córki.

Drogi Koleżance naszej Lenie Papiernej z powodu śmierci Ojca Jej

b. p. D-ra Maksymiljana Papiernego

wyrazy szczerego, głębokiego współczucia składają

Koleżanki i koledzy

zrzeszeni w Stow. Aplikantów Sądowych i Adwokackich w Łodzi

Masowa produkcja nauczycieli przy jednoczesnym gwałtownym redukowaniu etatów

Nauczycielstwo domaga się zamknięcia szeregu seminarjów

Jak już donosiliśmy inspekcja szkolna m. Łodzi naskutek zarządzenia władz kuratorskich przeprowadziła redukcję etatów i tymczasowych sił nauczycielskich w szkołach powszechnych m. Łodzi.

Redukcje te dotknęły ponad 150 osób.

W związku z tem w dniu one-dziesiątym w związkach nauczycielskich odbyły się walne zebrania nauczycieli szkół powszechnych, na których omawiano sprawę redukcji. W dyskusji szereg nauczycieli wskazywał na fakt, iż wielka redukcja sił nauczycielskich w roku bieżącym odbije się ujemnie na całokształcie nauczania.

Braki muszą wypełnić pozostali nauczycielowie, co zwiększa liczbę

ich godzin pracy i wpływa ujemnie na stan zdrowia, tworząc nowe luki. Sprawa chaosu w szkolnictwie powszechnym, wytworzonego przez redukcję, zajmie się inspekcja szkolna na specjalnych konferencjach, które odbędą się z kierownikami w dniu 6, 7 i 8 września r. b.

Na zebraniach nauczycieli omawiano równocześnie sprawę jaknajdalej idącego ograniczenia w kształceniu nowych zastępów nauczycieli, którzy mimo ukończenia seminarjum, pozostają następnie bez pracy i skazani zostają na śmierć głodową. Z tych względów nauczycielstwo stanęło na stanowisku, iż pewna liczba seminarjów nauczycielskich, rozsiąanych po całej Polsce musi ulec likwidacji, jak również winny być zamknięte wszystkie kursy wieczorne we nauczycielskie, a na stanowisko nauczyciela winny być dopuszczone jedynie osoby, poświęcające się całkowicie temu zawodowi.

Po dłuższej dyskusji zebrani postanowili wysłać specjalne pismo do ministerstwa W. R. i O. P., w sprawie cofnięcia wszystkich wy-mówień, wskazując, iż statystyka Łodzi wykazuje coroczny przyływ dziesiątów w wieku szkolnym. Poza-tem nauczycielowie postanowili przyjąć z pomocą zredukowanym, umieszczając ich w szkołach prywatnych, tak, by żaden z nauczycieli nie zajmował dwóch posad, jak dotychczas miało często miejsce.

Równocześnie dowiadujemy się, że opiekunowie szkolni postanowili stanąć w obronie powszechnego nauczania, zwracając uwagę, że przez zastosowanie nadmiernych oszczędności wywoła się brak miejsc w szkołach, gdyż rokrocznie liczba dzieci wzrasta. W konsekwencji może nastąpić załamanie się przymusu nauczania. Dlatego też opiekunowie zalecają umiar i zachowanie ostrożności przy przeprowadzaniu oszczędnościowych redukcji.

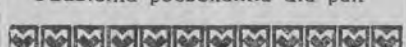
Dr. med.

S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych elektroterapia, diatermia, badania krwi i wydzielin

Andrzeja 5. telef. 159-40
Przyjmuje od 8-11 i 5-9 w.
w niedzielę i święta od 9-1

Oddzielna poczekalnia dla pań

DŹWIĘKOWY KINOTEATR „CAPITOL”

Dziś i dni następnych!

Potężne arcydzieło dźwiękowe, osnute na tle wielkiej rewolucji francuskiej p. t.

Pochodnia

(Marsyljanka)

Dram. oficera gwardji królewskiej zakochanego w pięknej anarchistce. Konflikt: sumienia, honoru i miłości

W rolach głównych:

John Boles, Laura La Plante

Początek w dni powszednie 4.30, w soboty i niedz. o g. 1-ej.

Ceny miejsc popularne!

Na pierwszy seans 50 gr. i 1 zł.

Następny program: Czołowe arcydzieło produkcji czeskiej „Jej Chłopczyk”

W niedzielę, dn. 6 b. m. o godz. 12-ej w poł. jako w pierwszą bolesną rocznicę odbędzie się nabożeństwo żałobne oraz odsłonięcie pomnika

B. P.

Maurycego Aronwalda

b. dyrektora teatrów żydowskich

na które krewnych, przyjaciół i znajomych zaprasza

Żona i Rodzina

Jutro, t. j. w niedzielę, dnia 6 września, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

B. P.

Edwarda Nowera

odbędzie się o godz. 1-ej po poł. na cmentarzu żydowskim nabożeństwo żałobne oraz odsłonięcie pomnika, na które zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

Żona, synowie i rodzina.

W niedzielę, dnia 6 września, o godz. 11.30 odbędzie się w synagodze Domu Sierot Północna 38, nabożeństwo żałobne za

b. p. Maksa Bujanera

na które krewnych, przyjaciół i znajomych zaprasza

ZARZAD.

Chciała spalić narzeczzonego

Sąd skazał Zamelską na 2 lata domu poprawy

W dniu wczorajszym sąd okręgowy rozpatrywał sprawę Anny Zamelskiej, mieszkanki wsi Żeromin pod Łodzią, która z zemsty za zdradę podpaliła stodołę, w której spał jej narzeczony Edward Maciaszczyk,

przyczem cały dobytek Maciaszczyków spłonął, a Edward uratował się szybką ucieczką. Zamelska przyznała się do winy, wobec czego sąd skazał ją na 2 lata domu poprawy.

Bitwa morska pod Oliwą

Imponujące widowisko w parku Poniatowskiego

W niedzielę, dnia 6 września zobaczymy na wodach w parku Poniatowskiego wspaniałe widowisko „Bitwa morska pod Oliwą”, w której flota polska odniosła w r. 1627 wspaniałe zwycięstwo nad flotą szwedzką. Z ważniejszych fragmentów bitwy zostaną odtworzone: blokada zatoki gdańskiej i bom bardowanie wybrzeża przez flotę szwedzką, dalej walka polskiego okrętu „Św. Jerzy” ze szwedzkim okrętem admirałskim, wysadzenie w powietrze szwedzkiego okrętu „Słońce” a jako finał pogrom i ucieczka płonącej floty szwedzkiej na pełne morze.

Dla odtworzenia tej bitwy zbudowano wspaniałe ówczesne okręty wojenne: Arka Noego, Latający Jeleń, Panna wodna, Król Dawid ze Św. Jerzym — statkiem admirałskim na czele. Flota szwedzka składa się z 6 okrętów, z których więk-

szość tonie. Park Poniatowskiego zostanie oświetlony reflektorami, a podczas widowiska spowity sztuczną zasłoną mgieł morskich. Sądzić zatem należy, że ludność naszego miasta tłumnie podąży do parku, aby zobaczyć to oryginalne i naprawdę ciekawe widowisko wodne, tembardziej, że dochód przypada Gdańskiej Macierzy Szkolnej i naszym bezrobotnym. Pozostałe bilety do nabycia w kwiaciarni Van de Weg (Piotrkowska 96) i w cukierni Angielewicz (Piotrkowska 61). Początek o godz. 8 wiecz-rem.

SKOŁA RYSUNKU I MALARSTWA.

Z dniem 15 września po długiej przerwie otwarta zostaje szkoła rysunku i malarstwa pod kierunkiem p. Maurycyego Trębacza.

300 zł. grzywny na przemysłowców

-- o to minimalna kara za przekroczenie godzin pracy

Za powtórne przekroczenie -- bezwzględny areszt

Praca na 4 zmiany w działach fabrycznych o ruchu ciągłym. — Selekcja robotników pod względem płci, wieku i zamożności

Pałaca sprawa walki z bezrobociem weszła na tory praktyczne.

Akcję tę podjęło pierwsze ministerstwo pracy. W dniu wczorajszym odbył się pod przewodnictwem głównego inspektora p. Marjana Klotta, zjazd wszystkich okręgowych inspektorów pracy, na którym omówiono szczegółowo plan akcji.

O sposobie walki z bezrobociem przez inspekcję pracy, p. minister Hubicki wydał szczegółową instrukcję, której wskazania znajdują zastosowanie we wszystkich miastach, ośrodkach przemysłowych, a nawet w mniejszych zakładach pracy.

Działalność inspektorów pracy będzie mieć na celu głównie powiększenie stanu zatrudnienia.

Inspektorowie pracy otrzymali polecenie podjęcia bardzo

rygorystycznej walki z godzinami nadliczbowymi.

Zwrócą oni uwagę najpierw samych zainteresowanych przemysłowców na konieczność za niechania pracy w godzinach nadliczbowych, gdyby to jednak nie pomogło,

zastosowany będzie nacisk prawny.

Zrealizowanie całkowite tego postulatów przysporzy pracy kilkunastu, a może i kilkudziesięciu tysiącom bezrobotnym.

Drugim wskazaniem dla inspektorów jest wprowadzenie do działów fabrycznych o ruchu ciągłym (trwającym 24 godziny na dobę)

pracy na 4 zmiany.

Da to również poważny efekt.

Obok tego inspektorzy pracy podejmą energiczną walkę z nielegalnym zatrudnianiem kobiet i młodocianych

przy robotach w pracy nocnej oraz kobiet i młodocianych przy robotach ciężkich i zakazanych. Miejsce kobiet i młodocianych zająć powinni bezrobotni mężczyźni, żywiciele rodzin.

Na dalszym planie stoi selekcja robotników pod względem zamożności,

badanie liczby zatrudnionych w każdej rodzinie osób, rugowanie z warsztatów pracy młodocianych i t. p.

Inspektorzy pracy nawiążą w swych okręgach

ścisły kontakt z lokalnymi komitetami do walki z bezrobociem

Poprzez lochy więzień i tajną Sybiru wiodła ciernista droga, którą kroczyli w roku

i zapewnią sobie pomoc władz administracyjnych dla przeprowadzenia wydanych zarządzeń.

Co do szczegółów nacisku prawnego, jaki będzie stosowany wobec przemysłowców,

należy wymienić, że przemysłowcy będą w razie oporu, w myśl instrukcji ministerjalnych surowo karani za przekroczenie czasu pracy. Dotychczas sporządzano protokoły i karano poszczególne firmy. Od

ład okręgowy inspektor pracy będzie pociągał

do odpowiedzialności osobiście właściciela przedsiębiorstwa, lub faktycznego kierownika fabryki, lub oddziałów fabrycznych, którzy ponoszą winę za zatrudnienie robotników ponad 8 godzin dziennie.

Kary za przekroczenie czasu pracy będą 30-krotnie wyższe, niż

dotychczasowe. Minimalna grzywna administracyjna wynosić będzie 300 złotych.

(obecnie 10 zł.). Za powtórne wykroczenie przemysłowcy, lub odpowiedzialni kierownicy techniczni fabryk

karani będą bezwzględnym aresztem.

Wszystkie sprawy kierowane będą niezwłocznie po stwierdzeniu przekroczeń do sądów.

Dla tem skuteczniejszego przeciwdziałania zatrudnianiu robotników przez więcej, niż 8 godzin na dobę, inspektorzy pracy uzyskają najdalej idące współdziałanie władz administracyjnych, przyczem kontrola zakładów, dokonywana w porze nocnej, odbywać się będzie w asyście policyjnej.

W zjeździe inspektorów brał udział okręgowy insp. pracy w Łodzi, inż. Wojtkiewicz. (g)

Sprytny oszust wymieniał dolarówki

W początkach bieżącego roku, na terenie niemal całej Polski grasował sprytny jakiś aferzysta, który zgłaszał się do osób posiadających dolarówki i odbierał je od

SZKOŁA HALINY KRUKOWSKIEJ.

W bieżącym roku szkolnym, rozpoczynającym się 15 b. m. uruchomione zostają klasy amatorskie: dla dorosłych, młodzieży i dzieci od lat 4 oraz zawodowe dla przyszłych nauczycielek i tancerek. Kurs nauki obejmuje w klasach amatorskich: rytmikę perkusyjną, gimnastykę, plastykę, taniec solowy, zespołowy, improwizację, kompozycję i reżyserję taneczną. Klasy zawodowe, oprócz powyższych przedmiotów, obejmują jeszcze przedmioty teoretyczne. Zapisy przyjmuje sekretariat szkoły codziennie od 12 — 1 i 5 — 7; tel. 117-87.

nich, rzekomo celem wymienienia na nowe.

Oszust działał nadzwyczaj sprytnie. Zajeżdżał samochodem z teczką przed dom klienta i przedstawiając się za wysłannika Lwowskiego Banku, odbierał dolarówki rzekomo dla zamiany, a w rzeczywistości sprzedawał je w kantorze wymiany. Wreszcie jednak władze policyjne zwróciły uwagę na działalność oszusta i ujęły go. Okazał się nim Kordasz Jerzy, zawodowy aferzysta, ostatnio przez dłuższy czas odsiadujący w więzieniu w Katowicach.

Wczoraj Kordasz stanął przed sądem grodzkim w Łodzi, odpowiadając za trzy oszustwa. Sędzia Pawłowski skazał go w pierwszych dwóch wypadkach po 3 miesiące w ostatnim zaś na 5 miesięcy więzienia.

Niezalenie od tego Kordasz ma na sumieniu jeszcze około 500 osób poszkodowanych w podobny sposób. (a)

1905

Wydawnictwo

W rolach głównych:

A. Brodzisz
M. Varkonyi
La Jana

Wkrótce w Łodzi!

Oplaty akademickie zostaną podwyższone dopiero w przyszłym roku

W wywiadzie prasowym minister oświaty, p. Jędrzejewicz, na pytanie, czy skłania się do myśli podwyższenia opłat w szkołach akademickich, odpowiedział:

— I tak, i nie. Zdaję sobie bowiem sprawę, że podwyższenie opłat dzisiaj byłoby dotkliwym ciosem dla studjującej młodzieży, na tę podwyżkę nieprzygotowanej. Wyteżę więc wszystkie siły, aby zapewnić normalny bieg prac w laboratorjach, seminarjach i t. p., oraz aby zapewnić środki na pomoc naukowe, nie uciekając się w bieżącym roku akademickim do tej ostateczności, jaką jest podwyższenie opłat. Co więcej, pragnęlbym zapewnić i tej młodzieży, która obecnie studjuje i która teraz w mury wyższej uczelni wejdzie, ukończenie studjów przy tej samej wysokości opłat. Będę się zatem starał uzyskać w inny sposób potrzebne środki finansowe, aby tylko nie utrudniać młodzieży akademickiej ciężkiej walki o wiedzę, a nieraz i byt.

— Czy spodziewa się pan minister utrzymać ten stan na stałe?

— Niestety, nie. Do podwyższenia takś mus dojść w interesie normalnego toku studjów młodzieży. Zarządzenie, jakie w tej mierze będzie musiał wydać, będzie jednak obowiązywało dopiero od roku akademickiego 1932-33 i obejmie tylko szeregi młodzieży nowowstępującej, która będzie już uprzedzona dosyć wcześniej, w jakich warunkach będzie w uczelni wyższej pracować.

Dr. med.
REICHER
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
leczenie dżartermją i elektroterapią
POŁUDNIOWA 28
tel. 201-93
Od 8—11 rano i 5—9 w.
W niedziele od 9—1

Prywatne
Pogotowie Lekarskie
Zielona 6.
Telefon: **12-333**

Udziela doraźnej pomocy lekarskiej we wszelkich wypadkach nagłych o każdej porze dnia i nocy
Lekarska pomoc akuszersko-ginekologiczna.

Prof. Feliks Halpern
powrócił
Zapisy na lekcje gry fortepianowej od 4—6.
Sienkiewicza 20

I-szy Dźwiękowy Kinoteatr
„SPLENDID“
Narutowicza 20.
Ceny miejsc od g. 12 do 3-ej 75 gr. i 1 zł.

Dziś i dni następnych!
Dawno nieogładana
kocha, uwodzi, czaruje grając i śpiewając w porywającym arcydziele dźwiękowym
„Gdy miłość się budzi“
obok niej występują **LLOYD HUGHES** i **Montague LOVE**.
Początek o 12-ej w poł.
Bebe Daniels

WIADOMOŚCI HANDLOWE

Wielka upadłość w Lublinie

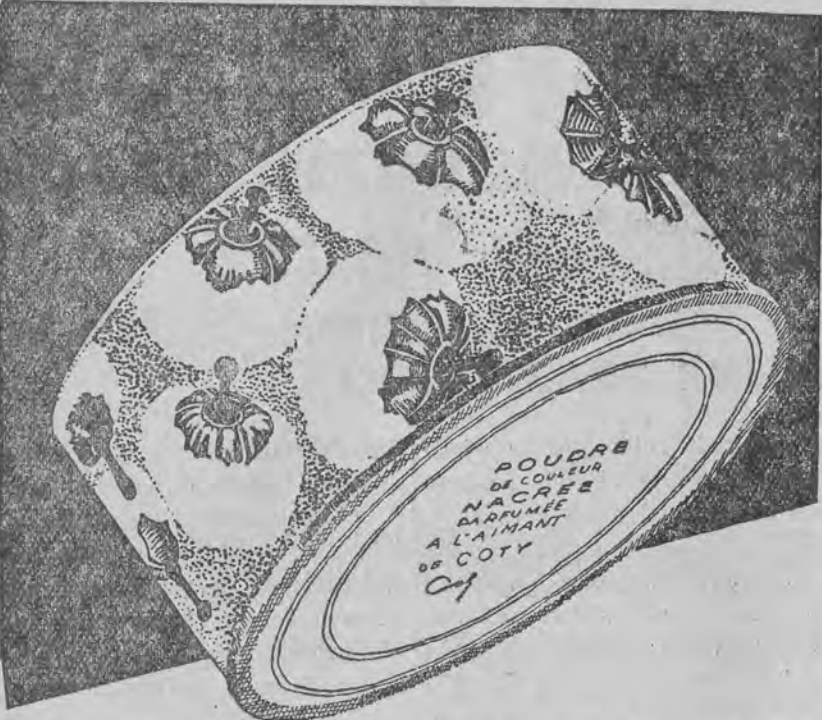
Wczoraj nadeszła do Łodzi wiadomość o zawieszeniu wypłat przez wielką lubelską firmę manufakturową Jankiel Kon. Pasywa wynoszą 300.000 złotych. Głównie zaangażowane są firmy łódzkie i pabjanickie.

Kartel pończoszników natrafia na przeszkody w swej działalności

Utworzony niedawno kartel pończoszników natrafia w swej działalności na poważne przeszkody i trudności w związku ze stanowiskiem zajętem przez szereg drobnych przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa uważają, iż system przedstawicielstwa i ilość głosów oraz sposób ustanawiania norm produkcji, załatwiony został ze szkodą dla nich, wobec czego należenie do kartelu nie przedstawia żadnych korzyści. Przedstawiciele tych przedsiębiorstw wypowiadają opinię w sensie uchylenia się od współpracy z kartelem, a do przystąpienia może ich zmusić tylko interwencja rządu. Narazie w sprawie tej odbywają się pertraktacje przedstawicieli kartelu i reprezentantów drobnych przedsiębiorstw.

Drobni przedsiębiorcy eksportują ubrania do Anglii

W ostatnich dniach zawarte zostały większe tranzakcje eksportowe na odzież gotową do Anglii. Ujemnym zjawiskiem, jakie zauważyć się daje w tym eksporcie jest fakt, iż wobec niezwyklej koniunktury na zbyt gotowej odzieży do Anglii, cały szereg drobnych przedsiębiorstw w Brzezinach i Łodzi wysłała niewielkie transporty ubrań, dezorganizując zupełnie rynek ze stratą dla całego eksportu w tej gałęzi. Ostatnio kilkanaście małych zakładów krajeńskich w Brzezinach, produkujących za ledwie po kilka ubrań, wysłało swego delegata do Anglii oferując niskie ceny i tak już niedrogich ubrań łódzkich. Ze względu na to właśnie, iżba wystąpiła o reglamentację eksportu konfekcji i w najbliższym czasie liczyć się należy z pozytywnym załatwieniem tej sprawy przez min. przem. i handlu, co leży w interesie eksportu konfekcji jako całości.

FABRYKA PARFUMES DE LUXE COTY PARIS

komunikuje ogółowi konsumentów w Polsce, że wprowadziła do sprzedaży na rynek europejski

ORYGINALNE TOREBECZKI OPAKOWANE W PARYŻU O ZAWARTOŚCI 1 DEKA PUDRU

Puder Coty'ego w oryginalnych torebeczkach znajduje się w sprzedaży we wszystkich najbardziej żądanych zapachach i kolorach. Fabryka Coty w Paryżu uczyniła to w tym celu, aby klientela kupując **PUDER COTY'EGO NA WAGĘ** miała tę pewność, że rzeczywiście **OTRZYMUJE ORYGINALNY PUDER COTY'EGO** w opakowaniu fabrycznym i to w ilości minimalnej.

Szanowna publiczność proszona jest we własnym interesie, przy kupnie **PUDRU COTY'EGO NA WAGĘ**, o łaskawe zwracanie uwagi na fabryczne opakowanie, które jedynie gwarantuje **GATUNEK, KOLOR i ZAPACH**. — Tylko wtedy gwarantujemy za jakość pudru, kupowanego na wagę.

PUDER COTY'EGO jest produkowany z najprzedniejszego gatunku ryżu i najwytworniejszych zapachów perfum.

PUDER COTY'EGO nie tylko upiększa, lecz leczy i udelikatnia cerę.

PUDER COTY'EGO poleca się stale używać w jednakowym zapachu, do którego się przez szereg lat przzwyczajają.

Nazwa zapachu uwidoczniła jest na każdej torebce lub pudełku.

Prosimy żądać **PUDRU COTY'EGO NA WAGĘ** tylko w fabrycznym opakowaniu.

CENA ZA TOREBKĘ 90 GROSZY

Co usłyszymy dziś przez radio?

11,58 Sygnał czasu i hejnał.
12,10 Muzyka z płyt gramofonowych.
16,00 Program dla młodzieży: Słuchowisko dla młodzieży „Ocale nie Melisandry — czyli bohaterki czyn Don Kiszota” w opracowaniu Benedykta Hertza.
16,30 Koncert dla młodzieży.
16,55 Odezyt ze Lwowa pt. „Architektura świetlna” wygl. prof. Stanisława Machniewicz.
17,15 Muzyka z płyt gramofonowych.
17,35 Odezyt ze Lwowa.
18,00 Transmisja nabożeństwa z Ostrej Bramy w Wilnie.
19,00 Rozmaitości.
19,20 Muzyka z płyt gramofonowych.
19,40 Kom. izby przem. handlowej w Łodzi.
20,00 Kom. sportowy.
20,15 Muzyka lekka. Ork. filharmonji warszawskiej.
22,00 Na widnokręgu
22,15 Kom. meteor., sportowy i policyjny.
22,30 Utwory Chopina w wyk. Zb. Drzewieckiego

23,00 Koncert życzeń z płyt gramofonowych
AUDYCJE ZAGRANICZNE
Königswusterhausen (1635)
20,00 Stare i nowe tańce. Londyn (356)
20,00 Koncert (M. in. Uwertura „Karnawał” Dworzaka, Koncert skrzypcowy E-moll Mendelssohna, „Aubade” Poulenca, Suita „Dziadek do orzechów” Czajkowskiego)
Mediolan (501)
20,45 Komedja muzyczna Neilha ca i Halevy'ego „Konik polny”. Rzym (441)
21,00 Opera Giordano „Fedora” Wiedeń (516)
18,00 Opera R. Wagnera „Śpiewacy norymberscy”.

ZAKOŃCZENIE Sezonu Rewjowego w „RAKIECIE”

Dziś, w sobotę, dnia 5 b. m. i jutro w niedzielę, dnia 6 b. m. o godzinie 8 i 10 wiecz. znakomici goście warszawscy pożegnają się z publicznością łódzką, która potrafiła ocenić pierwszorzędną walory Zuli Pogorzelskiej, Kazimierza Krukowski, Lawińskiego, Fuksa i Olczy, zaspelniając codziennie na wszystkich przedstawieniach szczerą nie widowie Rakiety.

Kasa dzienna przy ul. Traugutta nr. 1, tel. 164-00 sprzedaje od 11 do 3 biletów na sobotnie i niedzielne przedstawienia.

Od godz. 5,30 po poł. sprzedaje kasa w teatrze popularnym przy ul. Ogrodowej, tel. 178-00.

Nie ulega wątpliwości, że ostatnie przedstawienia będą się cieszyły taką samą rekordową frekwencją, jak dotychczas.

KOMUNIKAT.

Zarząd samopomocy bratniej studentów wolnej wszechszkoly polskiej oddział w Łodzi komunikuje, iż na posiedzeniu w dn. 2.9.31 r. uchwałą wyasygnował zł. 500.— tytułem funduszu stypendjalnego dla niezamożnych członków.

Podania o przyznane stypendjum przyjmowane są w sekretarjacie samopomocy bratniej (Nowo Targowa 24, pokój 45) do dnia 1 października r. b. w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 17—19-ej.

Telefonicznie udzielają informacji: Kol. Waldówna, tel. 172-98, od godz. 9 — 11; kol. Flattau, tel. 216-88, od godz. 14—16; kol. Solowiejczyk, tel. 173-63, od godz. 17—18-ej.

Nadzory i upadłości

W końcu grudnia r. b. udzielił sąd handlowy odroczenia wypłat na okres 3 miesięcy firmie „Sukcesorowie Józefa Niedźwiedzińskiego”, fabryka wyrobów trykotowych, z siedzibą przy ul. Zagajnikowej 67. Sędzią komisarzem zamianował wówczas sąd sędziego handlowego Hermana Żmigroda, zaś nadzorcą sądowym inż. Władysława Jelenia.

Bilans firmy zamykał się sumą zł. 474,866 zł.

W marcu r. b. wpłynęło podanie firmy o otwarcie postępowania układowego.

Wreszeie w końcu sierpnia r. b. odbyło się zebranie wierzycieli. Sędzia komisarz odczytał propozycje układowe firmy, a mianowicie: zapłatę 70 proc. bez odsetek, przy czym pierwszych 15 proc. po 10 miesiącach, 20 proc. po 16 miesiącach i 35 proc. po 24 miesiącach.

Za układem wypowiedziało się 11 wierzycieli, reprezentujących sumę złotych 52,624,65, — przeciw układowi 1 wierzyciel na sumę 1,658,20 zł.

Układ został uznany za zawarty.

* * *

2 września 1930 r. ogłosił sąd upadłość firmie „Bracia Szkolnik i S-ka” (Południowa 20) oraz jej właścicielom Maksowi i Chaimowi Szkolnikowi, oraz Szaj Boruchowi

Tajchowi (Żeromskiego 29) — osobiście. Sędzią komisarzem zamianowano sędziego handlowego Fabrykanta, zaś kuratorem upadłości adwokata Kazimierza Koneczyńskiego. Upadłych osadzono w areszcie dla dłużników.

W połowie września udzielił sąd listu glejtowego Maksowi - Jakobowi Szkolnikowi i Chaimowi Szkolnikowi na przeciąg 2 miesięcy, zaś podanie Szaj Borucha Teicha w sprawie zwolnienia z aresztu dla dłużników sąd pozostawił bez uwzględnienia.

Dopiero w końcu września uzyskał Teich list glejtowy na przeciąg 1 miesiąca. Glejt był automatycznie przedłużany przez sąd.

W dniu 1 września r. b. odbyło się zebranie wierzycieli upadłej firmy, na które zgłosiło się 62 wierzycieli, reprezentujących wierzycelności na sumę zł. 297.206,—.

Upadli zaproponowali układ, na mocy którego zobowiązali się zapłacić wszystkie swoje długi w wysokości 21 proc. bez procentów i kosztów w trzech 10-miesięcznych ratach.

Pełnomocnik wierzycieli wyraził swą zgodę, gdyż pełnomocnik upadłych oświadczył, że zostanie przez upadłych zaakceptowany dług, otrzymany na zasadzie gwarancji hipotecznej na nieruchomości. Układ powyższy został zawarty.

Rynek pieniężny

Cedula giełdy w Łodzi

Dolary St. Zjedn. 8,92 i pół 8,91
4 proc. poz. inw. 83 i pół 83.—
Bank Polski 112 i pół 112.—
Tendencja nieco mocniejsza.

Warszawska giełda pieniężna

GOTÓWKA
Dolary 8,92 i pół
CZEKI
Holandia 359,70
Londyn 43,39
Nowy Jork — czeki 8,924
Nowy Jork — kabel 8,928
Paryż 35,01
Praga 26,43 i pół
Szwajcaria 174,05
Wiedeń 125,50

AKCJE

Polski 112,50
Parowozy I i II em. 10,50
Zachodni 41.—

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

3 proc. poz. budowlana 31.—
4 proc. poz. inwest 84,50 85.—
5 proc. konw. 44,50
10 proc. kolejowa 105.—
8 proc. BGK. 94.—
8 proc. obl. budowlana 93.—
8 proc. Tow. kred 71,50
4 i pół proc. ziemskie 49,50 50.—
5 proc. Warszawy 51,25
8 proc. Warszawy 68,75 69,25 69.—
8 proc. Kielce 59,50

8 proc. Łodzi 64.—
10 proc. Radomia 69.—
10 proc. Sedlec 69,50

NOTOWANIA BAWELNY LIVERPOOL

Bawełna amerykańska, zamknięcie:
wrzesień 3,55 październik 3,59
listopad 3,60 grudzień 3,64 styczeń 3,68 luty 3,72 marzec 3,77 kwiecień 3,81 maj 3,85 czerwiec 3,88 lipiec 3,91 sierpień 3,94 loco 3,73.

LIVERPOOL

Bawełna egipska, zamknięcie:
wrzesień 5,30 październik 5,44
listopad 5,55 styczeń 5,74 marzec 5,91 maj 6,09 loco 5,70.

ALEKSANDRIA

Bawełna egipska, zamknięcie.
Sakellaridis: listopad 10,99 styczeń 11,35 marzec 11,70 maj 12,20
Ashmouni: październik 7,97 grudzień 8,16 luty 8,42 kwiecień 8,71 czerwiec 8,94.

NOWY JORK

Bawełna amerykańska, zamknięcie:
wrzesień 6,63 październik 6,75
grudzień 6,98 styczeń 7,06 luty 7,15 marzec 7,26 kwiecień 7,33 maj 7,43 czerwiec 7,50 lipiec 7,60 loco 6,80.

NOWY ORLEAN

Bawełna amerykańska — zamknięcie:
październik 6,75 grudzień 6,98
styczeń 7,06 marzec 7,25 maj 7,43 lipiec 7,59 loco 6,53.

Na łódzkich ekranach „Król Jazzu” w „Przedwiośniu”

Produkcje orkiestry „twórcy jazzu” słynnego Pawła Whitemanna, o parte są na konstrukcji rewjowej. A więc zdawaćby się mogło, że jeszcze raz girly, piosenki, ewolucje i to wszystko, co wypełnia każdą amerykańską rewję od prologu do finału.

Tymczasem w „Krolu Jazzu” ta powierzonej charakterystyka za wiodłaby, główną bowiem atrakcją artystyczną tego obrazu jest wspomniana reprezentowany element muzyczny.

Na ekranie dzieją się niesamowite wprost rzeczy, piękno gry orkiestry pod batutą Whitemanna czaruje

niezrównanym rytmem i mistrzowską formą jazzowej ekspresji muzycznej. Głos tu powinien właściwie zabrać recenzent muzyczny, trudno bowiem niefachowcowi w tej dziedzinie trafnie ocenić melodię jazzu, która z foxtrottowego banału urasta do pięknej np. „Błękitnej rapsojdi” Gershwina. Prologiem „Kroła Jazzu” jest barwna, dowcipna groteska rysunkowa z życia Whitemanna. Finał, reprezentujący w melodyjnym i barwnym korowodzie muzykę i taniec wszystkich narodów, demonstruje z czą rodzijskiego swego tygla sam Paweł Whitemanna.

Teatr i muzyka TEATRY MIEJSKIE

W pełnym toku pod reżyserją dyr. Karola Borowskiego próby z wybornej komedji Szekspira „Co chcecie”, której premiera zainauguruje nowy sezon w teatrze miejskim. W ważniejszych rolach ujrzymy: Macherską, Wasiutyńską, Tarkiewicz - Woskowską, Brodniewicz, Karczewskiego, Mrozińskiego i Znicza.

**Jutrzejszy trójbój
o mistrzostwo Polski**

Jak już donosiliśmy rozegrany zostanie w dniu jutrzejszym na boisku LKS-u trójbój kobiecy o mistrzostwo Polski. Do trójboju zgłosiły udział następujące zawodniczki: Manteuffłówna, Wojnarowska, (obie AZS), Hulanička, Lubecka, Maciejewska, Sadkowska (Grażyna), Kwaśniewska, Solska (LKS), Weissówna (Sokół pabjanicki) oraz inne zawodniczki lokalne.

Gryf—L.T.S.G.

Mecz prowadzi p. Obst

Zawody o wejście do ligi pomiędzy toruńskim Gryfem i L. T. S. G., które odbędą się w niedzielę w Toruniu sędziować będzie p. Obst. (cz)

Zmierzech Ł.K.L.T.

Tennis łódzki na skraju zupełnego upadku

Toczący się od dwóch dni turniej tenisowy o mistrzostwo Łodzi nie przypomina niczym dotychczasowych turniejów, które miały już swą ustaloną tradycję i były jedną z najpoważniejszych imprez sportowych naszego miasta. Łódzki klub Lawn Tennisowy, który przez wiele lat przodował w białym sporcie w naszym kraju, a nawet do dziś dnia dzierży mistrzostwo klubowe Polski, chyli się stanowczo ku upadkowi, przyczem upadek ten wykazuje przyspieszone tempo i jeśli klub energicznie nie zajmie się uzdrowieniem stosunków, to rychło będziemy świadkami jego zupełnego zmierech.

Jeszcze dwa lata temu widzieliśmy na turnieju łódzkim czołowe rakiety polskie a więc braci Stolarow Marszewskiego, Popławskiego, Goldsteina, Andrzejewskiego oraz ówczesnego mistrza juniorów Altschülera, a także szereg wybitnych tenisistów zagranicznych, jak wiedeńscy Kinzel i Eifferman, oraz gdańszczanie Bauer i Tews. Brak było jedynie Tłoczyńskiego, który był zresztą również zgłoszony, lecz nie mógł w ostatniej chwili przybyć. Gorzej już było w roku ubiegłym, jednakże byli przecież i Jerzy Stolarow i Popławski, Andrzejewski i Goldstein.

Tegoroczny turniej wygląda już wyjątkowo smutno. Dość powiedzieć, że nawet bracia Stolarow, którzy przecież są jeszcze członkami klubu, choć raczej de nomine, ciężąc mocno ku Legji stołecznej, nie uważali za konieczne przybyć na własny turniej. Jedynym tenisistą o pewnej klasie jest Goldstein.

Jeszcze gorzej przedstawia się konkurencja pań. Wieloletnia mistrzyni Polski p. Wiera Richterów na definitywnie porzuciła biały kort, panie Posseltówna i Volkmerówna nie przyjechały, tak że w konkurencji tej naprawdę niema nikogo, kto stanowiłby choć jakąkolwiek klasę.

A przytem sam klub LKLT., pozabawiony nie wiadomo o jakiej przychynu dopływu młodych utalentowanych sił, reprezentuje coraz słabszą klasę gry. Odeszli już definitywnie starsi, jak pp. Steinert i Kuntze, a młodszy nie mają wiele do powiedzenia. Objaw to bardzo smutny, który dałby się poprawić jedynie wielkim wysiłkiem i pracą, oraz gruntowną reformą wewnętrzną klubu, jednakże nie nie zapowiada, aby LKLT. miał zamiar pójść tą drogą.

To też jedyny ratunek dla białego sportu w naszym mieście może wyjść od innych klubów, młodych, żywotnych, posiadających pewną klasę w innych dziedzinach spor-

Obstrukcja. Twórcy klasycznych podczeskników o chorobach kobiecych piszą, że korzystne działanie wody gorzkiej „Franciszka Józefa” zostało całkowicie potwierdzone przez ich badania. Ządać w aptekach i drog.

**Turniej szachowy
w Veldes**

Ósma runda międzynarodowego turnieju przyniosła wiele niespodzianek. Niemcowicz, który grał czarnymi ze Stoltzem, w partii otwartej z indyjską, dał się skusić do niezbyt poprawnej kombinacji. Stożt znalazł właściwą obronę i wygrał przez to partję.

Bogoljubow wybrał przeciw Maroczemu trochę już niemodną obronę Philidora, nie uzyskał jednak przewagi, którą Maroczy miał już w otwarciu i partję wygrał.

Aljechin triumfował dalej, bijąc w gambicie damy, po ostrej, krótkiej walce Flohra.

Tartakower wygrał w końcówce, jako atakujący, przeciwko Collemu.

Partje Spielman — Kaźdan i Asztalos — Vidmar zakończyły się na remis.

Stan tabeli po ósmej rundzie: Aljechin 7 i pół, Spielmann 5 i pół, Bogoljubow i Vidmar po 4 i pół, Kaźdan i Kosticz po 4, Asztalos, Flohr, Maroczy, Stoltz i Tartakower po 3 i pół, Colle i Niemcowicz po 3, Pirc 2 i pół.

tu, którzy może potrafią na nowo podnieść wysoko sztandar Łodzi w białym sporcie. Mamy tu na myśli w pierwszym rzędzie LKS. i Turystów. Oba te kluby, posiadające bardzo młode sekcje tenisowe, wykazują jednak pewne tempo rozwoju, a szczególnie LKS., który jak słyszeliśmy nosi się poważnie z zamiarem urzędzenia w przyszłym roku wszechpolskiego turnieju na dużą skalę.

Wierzmy, że LKS., który ma już bardzo wiele zasług na niwie sportowej w Łodzi, i w tym wypadku okaże swą energię i talent organizacyjny i nie pozwoli upaść tej pięknej gałęzi sportu w naszym mieście. K.

**Kongres strzelecki
we Lwowie**

Na kongresie strzeleckim, odbytym we Lwowie z okazji rozgrywanych tam mistrzostw strzeleckich świata, dokonano wyboru nowych władz do Międzynarodowego związku strzeleckiego. Zaznaczyć należy, iż prezes Polskiego związku towar. strzeleck., łowieck. i łucznicz. p. Anusz został obrany pierwszym wiceprezesem Międzynarodowego związku strzeleckiego. (cz)

**Raid automobilistek
Warszawa—Krynica**

W dniach 19 i 20 bm. odbędzie się raid automobilowy pań na trasie Warszawa — Krynica — Warszawa. Zgłoszenia do raidu zorganizowanego przez Legję przyjmowane będą do dnia 12 bm. (cz)

**Kalendarzyk sportowy
na dziś i jutro**

Program imprez sportowych na dzień dzisiejszy i jutrzejszy przedstawia się niezwykle bogato. Po raz pierwszy w bieżącym sezonie odbędą się w Łodzi imprezy sportowe niemal we wszystkich gałęziach sportu. Szczegółowy program przedstawia się następująco:

SOBOTA: Piłka nożna: Boisko WKS: godz. 16 mecz piłkarski o wejście do finału w rozgrywkach klubów żydowskich między Bar-Kochbą a Makabi. Godz. 16.30 boisko Widzewa: towarzyski mecz piłkarski Makabi (Warszawa) — Hakoah (Łódź).

Boks: Godz. 20: w Helenowie mecz bokserski między Hasmoneą (Lwów) a Unionem (Łódź).

Pływanie: Godz. 16: pływania LKS przy Al. Unji I. krok pływacki organizowany przez LKS.

Tennis: Godz. 9 i 15 dalszy ciąg turnieju tenisowego o mistrzostwo Łodzi w Helenowie.

NIEDZIELA. Piłka nożna: Boisko przy ul. Letniej: godz. 11 Tur-

SSKM. Mistrzostwo klasy B. Godz. 11 boisko Widzewa Kolejowy — Huragan. Dogrywka meczu o mistrzostwo klasy C. Boisko LKS godz. 14.30 LKS III — SKS III. Mistrzostwo rezerw klasy A. Godz. 16 Lechja (Lwów) — LKS. Spotkanie o mistrzostwo ligi.

Tennis: W godzinach przedpołudniowych i popołudniowych na kortach LLTK w Helenowie dokończenie mistrzostw tenisowych Łodzi.

Lekka atletyka: Na boisku LKS godz. 10.30 trójbój lekkoatletyczny o mistrzostwo Polski.

Kolarstwo: Godz. 15.30 na torze w Helenowie ogólnokrajowe zawody kolarskie, organizowane przez SS. Union.

Makabiada: Na boisku WKS-u w godzinach przedpołudniowych i popołudniowych zlot klubów żydowskich z całego okręgu łódzkiego. Program zlotu obejmuje zawody lekkoatletyczne, kolarskie, piłkarskie, oraz gry sportowe.

**Porażka hazenistek łódzkich
Polskie reprezentantki zwyciężyły 9:2 (6:1)**

Reprezentacyjna drużyna Polski w hazenie przed wyjazdem na tournée do Czechosłowacji rozegrała treningowo-towarzyski mecz z reprezentacyjną drużyną Łodzi.

Zawody powyższe odbyły się na boisku Geyera, przy ul. Czerwonej. W reprezentacji Polski brakowało jednej z lepszych hazenistek, Kwaśniewskiej, a Łódź, również wystawiła swój nie najlepszy skład.

Do przerwy gra nadzwyczaj ciekawa i reprezentantki Pol-

ski ustalały dość wysoki wynik (6:1), natomiast po zmianie stron kombinacyjnie zawody wypadły słabiej, zawodniczki połowały bowiem na bramki. Najwięcej ich dla reprezentacji Polski zdobyła Szmidtówna (4) Frayszczyówna (3), Polomska B. (2) dla łódzianek obydwie punkty uzyskała Gładzewska. Wielką porażkę swą mają łódzianki do zawdzięczenia słabej grze Solskiej w bramce, która później zastąpiła Kordowska Sędziował p. Łuchniak.

Dziś mecz bokserski

Hasmonea (Lwów) — Union

W dniu dzisiejszym, na boisku w Helenowie o godz. 20-ej rozegrany zostanie drużynowy mecz bokserski pomiędzy reprezentacyjnymi drużynami SS. Union i Hasmonei

lwowskiej. Unioniści po skompletowaniu swej drużyny walczyć po raz pierwszy w pełnym składzie przeciwko zamiejscowemu przeciwnikowi, a wyniki osiągnięte przez nich będą podstawą do ustalenia składu na mistrzostwa drużynowe Łodzi. Obydwie strony poczyniły staranne przygotowania do dzisiejszego spotkania. Najciekawiej zapowiada się spotkanie Schirka z Piątkowskim, Kannera z Firpem, Pohla z Baranowskim, Bognera z Seidlem i Starka ze Stibbem. Podczas walk ring będzie rześcicie oświetlony. W ringu sędziuje p. Nowak, punktowi p. Schilke (Lwów), J. Kwast i J. Wende (Łódź).

Organizatorzy zapowiadają punktualne rozpoczęcie imprezy.

**Sikorski staje
do walki z czechami**

Dowiedujemy się, iż doskonały skoczek Polski, Sikorski, weźmie udział w sobotnich i niedzielnych lekkoatletycznych zawodach między państwowych z Czechosłowacją. Drużyna nasza zasiloną w ten sposób posiada obecnie większe niż poprzednio szanse zwycięstwa.

Kobieta—strzelec

W międzynarodowych zawodach strzeleckich myśliwskich i łucznych we Lwowie udział bierze między innymi liczna

delegacja Finlandji. Na zdjęciu naszym widzimy członkinię delegacji p. Vassastierna, oddającą strzał z karabinu.

**Nurmi i Virtanen startują w Polsce
Wielkich biegaczy ujrzy Warszawa i Katowice**

Jak się dowiadujemy przyjazd wielkiego biegacza fińskiego Paovo Nurmi do Polski jest już zapewniony. Pertraktacje prowadzone od dłuższego czasu przez Warszawiankę zakończone zostały sukcesem.

Nurmi przyjeżdża do Polski na zawody organizowane przez Warszawiankę w Warszawie w dniu 19 b. m. natomiast w następnym dniu startować będzie w Katowicach, gdzie obok niego staną na bieżni najlepsi pol-

scy długodystansowcy Kusociński i Petkiewicz.

Oprócz tego zapowiedziane są na dzień 26 b. m. wielkie zawody lekkoatletyczne w Warszawie. W zawodach tych wezmą udział: doskonały biegacz fiński Virtanen oraz niemiec Kohn. Jego współzawodnikami będą Kusociński i Petkiewicz. Ci sami zawodnicy startować będą w dniu następnym w czterech biegach w Krakowie lub w Katowicach. (cz)

Mistrzostwa tenisowe

W. K. S. Legji

We wtorek, dnia 8 b. m. rozpoczynają się międzynarodowe mistrzostwa tenisowe organizowane przez warszawską Legję. W zawodach tych wezmą udział najbardziej utalentowane polskie mianowicie: mistrz Polski Tłoczyński, bracia Stolarowowie, Hebda, Wittman. Wśród pań ujrzymy: naszą naj-

lepszą tenisistkę Jędrzejowską, Volkmerównę i Dubieńską. Z pośród zaproszonych rakiety zagranicznych zapewniony jest już udział Eiffermana i Boscha (Austria) oraz Ferenczy i Strauba (Węgry). Przewidziany jest jeszcze udział tenisistów czeskich. (cz)

LYA DE PUTTI

w roli bolszewiczki
w filmie pod tyt.

Dama w szkarłatach

wkrótce!

Na dogodnych warunkach!

WIELKI WYBÓR

Wózków
dziesięcnych

Łóżek
metalowych

Materaców
sprężynowych
„PATENT”

Wyścigówek
amerykańskich
Nabyć można

W FABRYCZNYM

SKŁADZIE

„DOBROPOL”
ŁÓDŹ
Piotrkowska 73
w podwórzu,
TEL. 158-61.

Do akt.
Nr. E. 1154 / 31

Ogłoszenie.

Komornik Sądu
Grodzkiego
w Łodzi,
Leonard
Naborowski
zamieszkały w
Łodzi, przy ul.
Główniej 17

na za-
sadzie art. 1030
U. P. C. ogłasza,
że w dniu
16 września
1931 r. od

godz. 10 rano w
Łodzi, przy ul.
Dąbrowskiej 28

odbędzie się
sprzedaż z prze-
targu publicznego
ruchomości, nale-
żących do

Frydrycha Fogla
i składających się
z różnych mebli,
otrab, maszyny do
szycia, radio apa-
ratu, powozu, rol-
wag i bryczki

oszacowanych na
sumę zł. 2340.—
Łódź, 1.9.31 r.
Komornik
L. Naborowski

Do akt.
Nr. E. 1886 / 31

Ogłoszenie.

Komornik Sądu
Grodzkiego
w Łodzi Leonard
Naborowski,
zamieszkały w
Łodzi, przy ul.
Główniej 17, na
zasadzie art. 1030
U. P. C. ogłasza,
że w dniu
16 września 1931
od godz. 10 rano,
w Łodzi, przy ul.
Napiórkowskiego
Nr. 119

odbędzie się sprze-
daż przez licytację
ruchomości, nale-
żących do

Henryka Kuniga
i składających się
z motoru elektry-
cznego i rolwagi
oszacowanej na
sumę zł. 550.—
Łódź, 26.8.31 r.
Komornik
L. Naborowski

Do akt. Nr. E. 2003/1931 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Feliks Harasimowicz zamieszkały w Łodzi, przy ul. Gdańskiej 38 na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 15 września 1931 r. od godz. 10 r. w Łodzi, przy ul. Chrobrego 10 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Kina „Oaza” i składających się z krzesel oszacowanych na sumę zł. 850.— Łódź, dn. 29.8.31 r. Komornik F. Harasimowicz

Gimnazjum Humanistyczne żeńskie im. ELIZY ORZESZKOWEJ

w Łodzi, Al. Kościuszki 21, tel. 141-91

W bieżącym roku szkolnym będzie otwarta klasa A zerowa dla dzieci od lat 5.

Zapisy przyjmuje kancelarja codziennie od 9—2

Dyrektorka B. Chorąży-Chrupkowa

Szkoła Plastyki

— oraz —
Szkoła Przygotowawcza

St. Paszkówny

Gdańska 94

rozpoczęła lekcje w klasach A. B. C. i Freblówce. — Zapisy Gdańska 94. od g. 11.30—13.00 i od 17—19.

Ogłoszenie.

Syndycy Tymczasowi Masy Upadłości firmy „Spółka Akeyjna dla Handlu i Wzrobu Towarów Jedwabnych i Bawelnianych Maurycy TAUMAN” podają niniejszem do wiadomości, że w dniu **9 września 1931 roku o godzinie 11 rano** odbędzie się w kancelarji Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi (Plac Dąbrowskiego Nr. 5) zebranie wierzycieli celem zawarcia układu wzgl. związku wierzycieli

Syndycy tymczasowi

(—) **Edward Krukowski**
Adwokat

(—) **Henryk Glicenstein**
ul. Ewangelicka 7

Pensjonat Elbingera, Łask

Kto chce spokojnie i przyjemnie spędzić święta i być zadowolonym ze smacznego potraw? — osiągnąć to tylko można w pierwszorzędnym Pensjonacie Elbingera, Łask. Modlitwy odbędą się w lesie.

Halina Waldmanówna

była asystentka szkoły plastyki i rytmiki
p. Stefanji Paszkówny

organizuje komplety rytmiki i plastyki dla dorosłych i dzieci od lat 4. — Lokal w śródmieściu. — Zapisy i informacje tymczasowo w mieszkaniu prywatnym Żeromskiego 11, m. 7, telef. 118-15, od godz. 10—12 i od 15—17.

Do akt. Nr. 1402 / 1931

Ogłoszenie

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, Ignacy Hermanowski, zamieszkały w Łodzi przy ul.

11 Listopada 37a na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 24 września 1931 r. od godz. 10 rano

w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 62 odbędzie się sprze-
daż z przetargu publicznego

ruchomości, należących do Henryka Hercberga i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 1350.—

Łódź, 24.8.31. Komornik I. Hermanowski

Dr. Z. Pinczewska

Położnictwo, choroby kobiece
GDANSKA 57, I piętro,
telefon 108-01
Przyjmuje od 4-ej do 6-ej.

LEKARZ-DENTYSTA

J. ROSEN

Nawroń 7. Tel. 182-69
powrócił

Do akt. Nr. E. 2003/1931 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Feliks Harasimowicz zamieszkały w Łodzi, przy ul. Gdańskiej 38 na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 15 września 1931 r. od godz. 10 r. w Łodzi, przy ul. Chrobrego 10 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Kina „Oaza” i składających się z krzesel oszacowanych na sumę zł. 850.— Łódź, dn. 29.8.31 r. Komornik F. Harasimowicz

BRONISŁAWA GRANASOWA

lekarz dentysta
powróciła

Piotrkowska 124 od 3—7.

Dr. med.

M. Warhaft

chor. wewnętrzne
powrócił

Gdańska 23, tel. 173-45

Dr. med. A. ENGEL

akuszer-ginekolog
przeprowadził się na
Zachodnią 57

(róg Śródmiejskiej) telef. 220-21

Lekarz-dentysta

JAKÓB ROTENBERG

powrócił

Al. Kościuszki 22
(Piotrkowska 79, II brama)
tel. 164-24.

Instytut Leczenia Radem

Piotrkowska 175, tel. 162-00

Leczenie radem i Rentgenem
czynny od 9 do 3 po poł.
Przyjęcia chorych od 12 do 2.

Dr. med.

I. Grynberg

Choroby wewnętrzne (spec. serca)

powrócił

Legielniana 17, telef. 174-15

Do akt. Nr. E. 1804/31

Ogłoszenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi Feliks Harasimowicz, zam. w Łodzi, przy ul. Gdańskiej 38, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 15 września 1931 roku od godziny 10-jej rano w Łodzi, przy ulicy Chmielnej 16 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Leona Karolaka i składających się z samochodu taksówki m. „Essex” oszacowanego na sumę zł. 2000.— Łódź, 31.8.31 r. Komornik F. Harasimowicz

Posady

łatwo znajdzie ten kto ukończy kurs buchalterji pod kierownictwem rutynowanego pedagoga. Specałny kurs buchalterji bankowej i techniki biurowej. Wiadomość w administracji „Głosu Porannego” lub na miejscu Kilińskiego 60

Z prawami Gimnazjów Państwowych GIMNAZJUM MĘSKIE

Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Techn. wśród Żydów
w Łodzi, Pomorska 46/48, tel. 106-64

Kancelarja przyjmuje codziennie wpisy nowostępujących od godz. 8—14.

Przy gimnazjum istnieją klasy przygotowawcze A, B i C.

Dyrektor **J. BALIN**

Natychmiast okazyjnie do sprzedania

dwupiętrowy dom murowany z owocowym ogrodem przy ul. Rzgowskiej. Wolne mieszkania dwa pokoje z kuchnią. Do kupna wymagana suma 10.000 zł. gotówką i przejęcie długu. Pośrednicy wyłączeni. Bliższe szczegóły telefonicznie, Nr. 108-47, Jasiński, w godz. od 9 min. 30 do 14-jej.

Dr. med. Gustaw Friedstein

Sienkiewicza 37
powrócił
CHOROBY WEWNĘTRZNE
6—8

Zakład Lecznico-Wychowawczy dla dzieci nerwowych i cołniętych w rozwoju

Dr. Med. W. SPEKTOROWEJ
Piotrkowska 224, tel. 183-03.

Psychoterapia. — Gimnastyka lecznicza. Nauka podług najnowszych systemów.

Porada leczniczo-wychowawcza od 12—2.

MACA MASZYNOWA

codziennie świeża
Maka macowa. Zacierki jajeczne.
SUCHARKI na wzór
KARLSBADSKICH

oraz wszelkie wyroby cukiernicze
poleca znana
CUKIERNIA N. WEINBERGA

Piotrkowska 38, tel. 143-82.

Wydaje śniadania i kolacje
mleczne oraz **OBIADY** Jarskie

Wózki, Łóżka Metalowe, Materace

i t. p.
najtaniej, najdogodniej
i najodpowiedniej kupuje
się w firmie 5920-14

„WALFISZ”

Narutowicza 36.

Inkasuje protesty i na- leżności na — Lublin i województwo. —

E. Goldstein

Południowa 24. — Referencje
pierwszorzędné. 2262—3

Wł. Salonu Kosmetycznego Jacqueline

adwokatowa R. SZWAJCER
wróciła z Paryża
tel. 139-04 — Narutowicza 24.

Doktor E. Sonnenberg

choroby skórne i weneryczne
POWRÓCIŁ
Zielona 8-a.
przyjmuje od 12--1.30 i od 4-6.30

Lekarz-Dentysta Stanisław Gelberg

powrócił
Zawadzka 14, tel. 108-33.

Ostatnie 2 dni!

ODEON
Przejazd 2

Dźwiękowe Kino-Teatry

WODEWIL
Główna 1

Poraz pierwszy w Łodzi!

William Haines, Karol Dane „Slim” i Anita Page
w filmie najnowszej produkcji p. t.

Marynarz szuka Miłości

Komedjo-dramat, musujący humorem, w którym W. HAINES śpiewa marynarski Blues, największy przebój taneczny bieżącego sezonu.

Nadprogram: **FARSA.**

Dziś o godz. 12 w poł. w „Odeonie” poranek muzyczny.

„SANATO”
Zakład Położniczo-Chirurgiczny
Ogrodowa 10, tel. 213-57
I i II klasa
Oddział
położniczo-ginekologiczny
Dr. med. Sz. Eigerowa
Dr. Reitler Kurjańska
Dr. med. J. Baum
Dr. med. W. Eychner
Cena porodu na II kl. wraz
z zabiegami **200 zł.**
Opieka nad dzieckiem
Dr. med. J. Polakow
Oddział chirurgiczny
Dr. med. M. Kantor,
godz. przyjęć 1—2 pp.
Oddział oczny
Dr. med. J. Krausz,
godz. przyjęć 11—12 w p.

**PORADNIA
WENEROLOGICZNA**
Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1
TEL. 205-88
czynna od 8 rano do 8 wiecz.
11—12) przyjmuje
2—3) kobieta—lekarz
w niedzielę i święta od 9—2 pp,
leczenie chorób
wenerycznych i skórnych
PORADA 3 ZŁ.

Doktor WOŁKOWYSKI
ul. Cegielniana 4, tel. 216-90
powrócił
Specjalista chorób skórnych
i wenerycznych. LECZENIE
SWIATEM, DJATERMIA
(lampa kwarcowa)
Badanie krwi i wydeleń.
Przyjmuje od 9—2 i od 5—9,
w niedziele i święta od 9—1.
Dla pań od 5 do 6 po poł.
oddzielna poczekalnia.

Dr. med.
Sadokierski
Stomatolog-chirurg
choroby zębów, szcęk, dąs-
seł, podniebienia, języka i t. d.
regulacja zębów
Rentgen elektroterapia
Ordynuje 3—7 7697
PIOTRKOWSKA 164 Tel. 114-20

Dr. med.
HELLER
Specjalista chorób skór-
nych i wenerycznych
UL. NAWROT 2
TELEFON 178-89
Przyjmuje do 10 r. i od 4—8 wiecz.
w niedzielę od 11—2 po południu
Dla pań spec. od godz. 4—5 pp.

Dr. med.
ST. PRAPORT
GINEKOLOG—UROLOG
CHOROBY KOBIECE
i DRÓG MOCZOWYCH
Gdańska 77a, tel. 208-95.
Przyjmuje od 6—8 w.

Dr. med.
Z. DATYNER
UROLOG
Piramowicza 2 tel. 148-95
Choroby nerki, pęcherza i dróg
moczowych
Godz. przyjęć od 9—10 i 6—8 w.

Dr. med.
M. Rozental
akuszer ginekolog
11 Listopada 19
(Konstantynowska) tel. 223-34
przyjmuje od 4 do 7 po poł.
od 1 do 2 w Lecznicy
„Pomoc”
Aleksandrowska 1.

Wystawa Kolonialna w Łodzi...

DŹWIĘKOWE
„GRAND-KIINO”

Dziś PREMIERA Dziś
Otwarcie sezonu
filmem, który rozgłosem zdystansował film p.t.
„Na Zachodzie bez zmian”
Film, który wstrząsnął światem całym

AFRYKA MÓWI

Film, jakiego dotychczas jeszcze
nie widziano, ani słyszano.
Warszawa została tym filmem roz-
entuzjasmowana i wzburzona!

AFRYKA MÓWI...

Lew pożarł aktora...
W czasie zdjęć z natury filmu „Afryka mówi”, lew tak szybko rzucił się na jednego z murzynów, że nieszczęsnego nie zdołano ocalić. Arcyciekawy ten film wywołuje nieraz dreszcz grozy, co nie przeszkadza jednak w podziwianiu jego...

Jedyne autentyczne zdjęcia dźwiękowe z głębin dżungli i puszczy afrykańskiej w arcyfilmie, o którym cały świat wyraża się z najwyższym zachwytem.
Mikrofon i obiektyw połączyły się, by stworzyć arcydzieło, jakiego świat nie widział.
Zjęć do filmu „Afryka mówi” dokonali bohaterscy operatorzy, pod grozą pazurów dzikich bestji,
Film, który pobudził najpotężniejsze umysły świata — do niebywale ciekawej polemiki.

Aby się przekonać — należy zobaczyć.

UWAGA: W celu uniknięcia natłoku przy kasie — dyrekcja „Grand-Kina” uprzejmie prosi Sz. Publiczność o wcześniejsze zaopatrywanie się w bilety.

Rewelacyjny Nadprogram!
Początek codz. o g. 4.30, w sobotę i niedzielę o g. 12 w poł.
Ceny miejsc od godz. 12—3 **75 gr. i 1 zł.**

„OLLA”
PREZERWATYNY
Nie czyście eksperymen-
tów ze zdrowiem!
Nie dajcie się na nic innego,
rekomo również dobrego,
namówić
„OLLA”
to marka wypróbowana w
ciągu dziesięciu lat.
„OLLA” bezapelacyjnie
profilaktycznel

NA SEZON SZKOLNY!
POLECA PO CENACH NAJNIŻSZYCH
Zeszyty, bruliony, bloki rysunkowe, farby, kredki
bibuły, papiery rysunkowe, płótno introigatorskie,
ołówki, obsadki, stalówki, gumy, tabliczki, rysiki,
gąbki, rysownice, przykładnice, cyrkle, piórniki,
linje, ektierki i wszelkie inne przybory szkolne
SKŁAD PAPIERU
A. I. OSTROWSKI
PIOTRKOWSKA 55.

WĘGIEL! WĘGIEL!
Z powodu zlikwidowania boeznie kolejo-
wych przy ulicy Kolejnej przeniosłem **biuro!**
skład na ul. **Rokicińska 28**, tel. 131-52
(vis-a-vis Szpitala Anny-Marji, tuż przy Mono-
polu Spirytusowym), gdzie mieszczą się obecnie
nowozałożone boeznie kolejowe.
Dostarczam nadal, jak dotychczas, **węgiel**
we wszelkich ilościach **znany ze swej**
pierwszorzędnej jakości z kopalń: „Ka-
zimierz”, „Juljusz”, „Mysłowice”, i
„Modrzejów” oraz koks i drzewo opałowe
Józef Józefowicz, Rokicińska 28, tel. 131-52
Uwaga: Dojazd tramw. Nr. 10, 15 i 16.
Przystanek tuż przy składach.

Najlepsze lody
po 50 gr.
poleca cukiernia **Z. GOMOLINSKI**
PRZEJAZD 1, TEL. 189-72 i 200-87
PREMJA: Do każdego wykupionego **osterech**
porcji lodów dodaje się **placę porcję**
bezpłatnie.
Do każdej porcji lodów dodaje się **wafle czekol-
dowe i wodę sodową darmo.**

ZATWIERDZONA PRZEZ WŁADZE PAŃSTWOWE
SZKOŁA KOSMETYCZNA
D-ra **MARJI LEWINSONOWEJ**
Śródmiejska 27 (dawniej Cegielniana 6)
Wykłady i zajęcia praktyczne prowadzone są przez leka-
rzy specjalistów. Informacje i zapisy od 10 do 8

Z. SZWALBE
dyplom. lek. Uniw. Odesk.
po powrocie z Wiednia **wznowiła przyjęcia.**
GABINET KOSMETYKI LECZNICZEJ
I TOALETOWEJ
Moniuszki 1, front 2 piętro tel. 127-99
Usuwanie wszelkich defektów cery i szpecących
włosów wypróbowaną, najdoskonalszą metodą.
Godziny przyjęć: od 10—2 i od 4—8 wiecz.

Do akt. Nr. E. 2040/31
Ogłoszenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
dzi Feliks Harasimowicz, zam. w
Łodzi, przy ul. Gdańskiej 38,
na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw.
ogłasza, że w dniu 16 września 1931
roku od godziny 10-jej rano w Łodzi,
przy ulicy Młynarskiej 3
odbędzie się sprzedaż przez licytację
ruchomości należącej do
Aleksandra Michałowicza
i składających się z 7 kompletnych
warsztatów stolarskich, 1 obrabiarki
drzewnej f. „Pawel Kegel”, Łódź,
desek i mebli
oszacowanych na sumę zł. 1480.—
Łódź, 14.8.31 r.
Komornik F. Harasimowicz

Pracownia obuwia
K. PŁONKA
SIENKIEWICZA 69
poleca najnowsze fasony.
UWAGA: Filii żadnej nie posiadam

Henryk PFEFFER

Piotrkowska 111

Z powodu przeprowadzki Wielka Wyprzedaż tylko do 15 b. m.

po cenach znacznie niższych (od 20—70%)

Palta jesiennie i letnie specjalne serje od zł. **60.-** **Ubrania** pierwszorzędne kamgarnowe, szewiotowe i sztrajchgarnowe od zł. **60.-**
Obuwie specjalne serje **Kapelusze:** Borsalino, Ha- **50.-** **Koszule** od zł. **10.-** **Krawaty** od zł. **4.-** **Skarpetki** od zł. **2.50**

Wyroby wełniane, trykotaż, pulowery, piżamy, rękawiczki i pończochy po znacznie niższych cenach. Chcąc bezwzględnie oczyścić skład z artykułów ubiegłych sezonów postanowiłem sprzedawać **za bezcen.** Odwiedzenie sklepu nie obowiązuje do kupna. Towary tylko pierwszorzędnej jakości.

Ogłoszenia drobne

NIEMIECKIEGO

(konwersacja, gramatyka i literatura) udziela Niemka (Reichsdeutsche) po cenach niskich. Juljusza 20 m. 24. 2248—3

PRZYJĘCIA

na wyższe uczelnie francuskie i belgijskie z maturą lub bez załatwia szybko Miss Mary, Traugutta Nr. 2, 1 p. fr. od 5-8

LEÇONS

français, allemand, littérature, conversation par dame distinguée étrangère. Prix modéré. Narutowicza 35, m. 15. Tel. 213-80. 104—2

IRENE JARBLUM, DOCTEUR DE L'UNIVERSITE DE PARIS DONNE DES LEÇONS DE FRANÇAIS. KILINSKIEGO 43. 2236—5

MEBLE

krzesła dębowe, komplet 5 krzesel i fotel 150 zł., stoły owalne, tapczany oraz wszelkie meble najnowszych fasonów. Ceny niskie, warunki dogodny. Piotrkowska 61, w podwórzu. 2134-4

DUŻY

dwuokieny umeblowany frontowy pokój, oddzielne wejście, telefon, ewent. z utrzymaniem od zaraz do wynajęcia. Północna 1, fr., III p.

DO WYNAJĘCIA

pokój umeblowany słoneczny, wejście niekrepujące z wygodami. Al. Kościuszki 41. Bombka.

DUŻY FRONTOWY

pokój z telefonem na I piętrze oddam jednemu lub dwum panom. Ewent. przyjmę dwóch uczniów z całodziennym utrzymaniem. Wiadość do Wólczańska 37 m. 20 między 14 a 17. 2254—2

3 i 4-POKOJOWE

mieszkania z wygodami do wynajęcia. Zielona 44. Informacje u dozorczy.

POKÓJ

z całodziennym utrzymaniem (dla pani, uczennicy) do wynajęcia. Wiadość: tel. 115—25

MIESZKANIA

3 — 4 — 5-pokojowe, wszelkie wygody, centrum miasta, w starych i nowych domach — 1 — 2-pokojowe, lokale, sklepy, pokoje umeblowane z klatki schodowej poleca Biuro „Polruch” Al. Kościuszki 27, tel. 141-01, czynne bez przerwy od 8 rano do 9 wiecz. 7936—7

POKÓJ

frontowy umeblowany, może być dla 2-ch osób do oddania. Piotrkowska 29, m. 7, II p.

PIĘKNE 5-POKOJOWE

suche słoneczne mieszkanie, wyjątkowo komfortowy rozkład, wszelkie wygody, służbowy, 2 komórki, w starym domu, idealnym centrum, zaraz do oddania. Zielona 3, front, mieszkania 9. Obejrzeć tylko godz. 1 — 5. 2276—2

Gimnazjum Żeńskie

Marji Hochsteinowej

z pełnymi prawami gimnazjów państwowych (Kategoria „A”)

Wólczańska 23. Tel. 214-27.

Zapisy nowowstępujących uczennic przyjmuje kancelaria gimnazjum w godz. 9—2 i 5—7. W roku szkolnym 1931/32 zostaje otwarta klasa „A0” dla dzieci obojga płci od lat 5 i pół.

Tylko z pierwszej ręki zakupujcie opał!!!

Węgiel bezpośrednio z Warsz. T-wa Kopalin „Kazimierz” i „Juliusz” Koks „Gotthard” i „Wolfgang” dla centr. ogrzewań dla Młynów i celów kowalskich z koksemi Zarwińskich dla celów odlewniczych polecają ze składów **Abramowicz i Wodzisławski Łódź, Kilińskiego 66** bocznicą kolejową tel. 147-60.

POKÓJ UMEBLOWANY

wygody, telefon, z utrzymaniem lub bez oddam. Plac Dąbrowskiego 3, m. 6. 2285—1

DUŻY PLAC

ogrodzony tania do wynajęcia. Dowiedzieć się: ul. Kościelna 3, u Grünbauma. 2288—3

1 DUŻY

lub 2 mniejsze pokoje z kuchnią, przedpokojem, wygodami tylko w czystym domu, poszukuje małżeństwo bezdzietne od zaraz. Oferty sub. R. L.” przyjmuje „Głos Poranny” 2265—2

ZAGUBIONO

kwit Elektrowni Łódzkiej za wpłaconą kaucją za licznik, wydany Stowarzyszeniu Badaczy Pisma Świętego. Znalazca proszony jest takowy Stowarzyszeniu (Wólczańska 129) łask. zwrócić. 8121—3

ZAGINEŁA

torebka damska z pieniędzmi i różnymi dokumentami. Uczciwy znalazca zechce pieniądze zatrzymać, zaś dokumenty zwrócić: M. Prusak, Piotrkowska 53. 8174—1

„Praca”

Kursy Zawodowe Żeńskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej wśród Kobiet Żyd. Wólczańska 21, tel. 167-15. Przyjmuje zapisy na nast. działy:
1. **Krawiectwo-damskie**
2. **Haft ręczny**
3. **Modniarstwo kapelusze**
4. **Bielizniarstwo**
5. **Ondulacja**
6. **Manicure**
Sekretariat czynny od 9—1 i 3—7 po poł.

ZGUBIONO

kartę poborową wydaną przez P. K. U. Łódź, na nazwisko Rękorajski Stanisław, zam. w Czarnocinie k. Łodzi. 2260—1

ZAGINEŁ

dowód osobisty, wydany przez Komisarjat Rządu m. Łodzi, na nazwisko Kawecka Marja. 8153—1

ANGIELSKIEGO

języka, konwersacji udziela wykwalifikowana nauczycielka po cenach przystępnych. Oferty sub. English”.

INTELEKTUALNA

panna, warszawianka, rutynowana wychowawczyni poszukuje posady. Tel. 186-05. 2263—1

BUCHALTERJA

Rutynowana nauczycielka powróciła i wznawia lekcje buchalterji podwójnej po cenach bardzo przystępnych. Adres: Wólczańska 41, m. 32. 2271—2

DO MATRYKUŁ

6 fotografii retuszowanych 1 złoty. Zakład fotograficzny „Sztuka” Zamenhoffa 1 róg Piotrkowskiej. 7771—2

MASAŻYSTKA

R. Złotnicka, Piotrkowska 88 powróciła.

PLANY

koncesyjne instalacji elektrycznej wykonuje szybko i tano biuro techniczne Inż. Dziwiteckiego, Piotrkowska 154, telefon 193-19. 87-2

WŁAŚCICIELKA PRACOWNI

Artystycznych Robót Ręcznych Zofja Langnasowa, Gdańska 92, tel. 145-40, powróciła i poleca Szan. Klienteli kolnierzyki ostatniej mody, paski do sukien, naszyjniki, monogramy, bieliznę jedwabną oraz wszelkie hafty. Wyłącznie ręczna robota! 2280—2

KURS GYMNAZJI TANECZNEJ

dla Pań pod kier. dypl. naucz. TAMARY GÓRALSKIEJ rozpoczyna się 15 września. Zapisy w lokalu kursu, Gdańska 44, parter, front, codziennie od 6 — 7. 2277—2

KRYNICA.

Pensjonat „Jurand” pod zarządem T. Rubinsztajnowej przyjmuje zamówienia na wrzesień. Pokój z utrzymaniem od 10 zł. 2261—5

WAŻNE DLA WSZYSTKICH
Nie sprzedajcie swych mebli, dywanów, futer, garderoby, maszyn do pisania i różnych sprzętów domowych, zanim się nie przekonacie u mnie, gdyż płacę najwyższe ceny.
A. WAJCMAN, SIENKIEWICZA 23, TELEFON 191-00 (przy sklepie mieszkanie prywatne).

UWAGA: U mnie są do nabycia różne meble modne i starożytnie po cenach konkurencyjnych. 661—3

PIANINO

tania do sprzedania. Wiadość: ul. Limanowskiego 59, w skł. win i wódek. 2258—2

Czy posiadacie już

Największy wybór
najtańsze ceny i
najlepsze wyroby

MEBLE?

jeśli nie, udajcie się niezwłocznie do firmy

S. SALOMONOWICZ i S-ka

Narutowicza 13.

tel. 137-60

Uwaga: Meble zeszlórocznych fasonów są niższe w cenie o 50%

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odnośnienie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.— zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia

za wiersz milimetrowy 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 1 zł. w tekście 50 gr. nadesłane po tekście 40 gr.; nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr., Drobne 15 gr. za wyraz; najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50 gr. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz; najmniejsze zł. 1.20 gr. Ogłoszenia zaręczynowe zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 proc. drożej, firm zagranicznych o 100 proc. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatk. 50%

Redaktor: Eugenjusz Kronman Za wydawnictwo „Prasa”, Wydawnictwa sp. z ogr. odp.: Eugenjusz Kronman. W drukarni własnej Piotrkowska 101